Barış ve Sosyalizm Sorunları

- Yumuşama, Silahsızlanma ve Toplumsal İlerleme - J. FARİA
- Leninizm ve Dünyanın Devrimci Yenilenmesi - K. ZARODOV
- İvedi Bir Görev: Silahsızlanma H. SAFARİ
- Etiyopya Devriminin Yaşadığı Çetin Günler - B. BAYİGH
- Kongo: Bugünkü Aşamanın Başlıca Ödevleri - D.S. NGUESSO
- Latin Amerika'da Faşizmin Doğuşu ve Özellikleri

TÜSTAV

nisan 1978/4 [7]

Barış ve Sosyalizm Sorunları

AYLIK TEORİ VE ENFORMASYON DERGİSİ

İçindekiler

nisan 1978/4

Yumuşama, Silahsızlanma ve Toplumsal İlerleme - **Jesus Faria** 3

Parti Deneyimi

Leninizm ve Dünyanın Devrimci Yenilenmesi - **Konstantin Zarodov** ... 12
Tüm Komünistlerin Ereği: Anti - Komünizmin Yalıtlanması - **William Kashtan, Arne Jorgensen, Karl Heinz Schröder, Marcelo Santos, Jose Meseguar, İb Nörlund, Rubens Iscara** 24

Görüşler

İvedi Bir Görev: Silahsızlanma - **Hamid Safari** 31
F. Almanya'da Tekelci Sermaye: Yayılmacı Eğilimler - **Ludwig Müller, Frits Rische** 37
Etiyopya Devriminin Yaşadığı Çetin Günler - **Berhanu Bayigh** 47
Kongo: Bugünkü Aşamanın Başlıca Ödevleri - **Denis Sassou - Nguesso** 54
Anti - Emperyalist Savaşın Gelişmesi - **Ali Malki** 61

Görüş Değiştokuşu, Tartışma

Latin Amerika'da Faşizmin Doğuşu ve Özellikleri - **Jaime Barrios, Luis Padilla, Kiva Maydanik** 70

Olgular, Veriler, Haberler

ABD'de Finans Kapital - **Victor Perlo** 82
Somut Olarak Yanıtlanırsa 95

Parti Basını

Komünist Basının Bir Emektarı 102
Lenin'in Yapıtları Irak'ta Basıldı 104
Yeni Yayınlar 104

İSTAV

Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisi aynı tarihlerde yurt dışında *Yeni Çağ* adıyla yayımlanmaktadır.

Yeni Çağ Dergisi seçkilerinde yer alan yazılara bu sayfalarda yer verilmemiştir. İçindekiler sayfalarında gördüğünüz ve bu sayfalarda yer almayan yazıları *Yeni Çağ Dergisi* sayfalarında bulabilirsiniz.

Yeni Çağ Dergisi'ne Süreli Yayınlar sekmesinden ulaşabilirsiniz.

22 Nisan : Lenin'in Doğumunun 108. Yıldönümü

Sahibi: URAL ATEŞER • Yazı İşleri Müdürü: AHMET TAŞTAN • Yönetim Yeri: Nuruosmaniye Caddesi, Özaydın İşhanı, No: 59-61/2 Cağaloğlu - İSTANBUL • Yazışma ve Havale Adresi: P.K. 41 Sirkeci - İSTANBUL • Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM, Divanyolu Klodfarer Cad. 38/2, İSTANBUL • Dizgi - Baskı: BAŞARAN MATBAASI • Kapak Filmleri: TAB GRAFİK • Kapak Baskı: GÖZLEM BASIMEVİ • Yurt İçi Abone Koşulları: Altı Aylık 75, Bir Yıllık 150 Lira • **Yurt Dışı Abone Koşulları** (uçakla): F. Almanya - 35 DM, Hollanda - 38 Fl., Belçika - 600 Fr., İngiltere - 9 £, Fransa - 75 Fr., İsviçre - 40 Fr., ABD - 22 Dolar, İsveç 75 Kron.

Baskı Tarihi: **21 Nisan 1978**

Tüm Komünistlerin Ereği : Anti-Komünizmin Yalıtlanması

BSS muhabirleri, uluslararası komünist hareketin önderlerinden şu konular üzerindeki görüşlerini belirtmelerini rica ettiler:
— farklı ülkelerde anti - komünist propagandanın karakteristik çizgileri ve hiyleleri;
— şimdiki koşullarda anti - komünizme ve anti - Sovyetizme nasıl daha etkin bir şekilde karşı çıkılmalıdır?[1]

WİLLİAM KASHTAN
Kanada Komünist Partisi Genel Sekreteri

Anti - komünizmin gerçekte halk düşmanı bir politika için bir sis perdesi, yayılmacı çabaları bakımından emperyalizmin bir silahı, işçi sınıfı ile sendikal hareketi bölme ve gericiliğe kapıları açma silahı olduğunu hep göstermeye çalıştık.

Yürürlükteki anti - komünist ve anti - Sovyet kampanyanın kısa ömürlü olduğu konusunda herhangi bir yanılgıya düşmemeliyiz. Soğuk savaş sona ermiş olmakla birlikte, bu yol sürdürülerek, anti - komünizme ve anti - Sovyetizme son verilmiş değildir. Bu, sosyalizmle uzun erimli bir savaşıma girmiş görünen emperyalizm açısından anlaşılabilir bir şeydir. Gerçekten de, anti - komünizmin şimdiki yükselişi iki farklı toplumsal sistem arasındaki çelişkileri yansıtmaktadır. Özgül konular değişebilir, ama kapitalizm var oldukça, anti - komünizm ve anti - Sovyetizm çabası da devam edecektir.

Bu; özellikle, birleşik bir demokratik bağlaşma sağlanır ve tekelin konumları daraltılırsa, anti - komünizm ortaya serilip, yalıtlanamaz demek değildir.

Komünist Partisi'nin tüm muhaliflerini anti - komünizm ve anti - Sovyetizm kampına yerleştirmekten kaçınmak gerektiğinde tümüyle hemfikiriz. Komünist Partisi'nin muhalifleri ile yeminli anti - komünistler arasında ustaca bir ayrım yapmak daima gereklidir. Komünist Partisi ve sosyalizm konusundaki önyargıların ve yanlış anlamaların üstesinden gelmeye çalışırken, aynı zamanda da, yalıtlamak ve yenilgiye uğratmak için çaba harcamamız gerekenler işte bu sonuncu etmenlerdir.

[1] Bu yazılar, Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi (AKEL) Genel Sekreteri Ezekias Papaioannou'nun başlattığı (bkz. BSS, Şubat 1978), "70'lerin sonlarında anti - komünizmin karakteristik özellikleri ve eğilimleri" tartışmasını devam ettirmektedir.

Burjuvazinin, kimi zaman Sovyetler Birliği'ne, kimi zaman da başka bir sosyalist ülkeye vurarak, sosyalist ülkeler karşısında bir ayrım politikası izlediğini akılda tutmak gerekir. Bütün bu saldırılara karşılık vermek ve, sınıfsal ve demokratik konumlardan, bunların ardında ne yattığını ortaya sermeye çalışmak zorundayız.

Kanada'daki anti - komünizm ve anti - Sovyetizmin açık belirtilerini, bilgi yoksunluğu ve, tekellerin sahip olduğu kitlesel iletişim araçlarınca beslenen önyargıların sömürülmesi yoğunlaştırmakta ve tamamlamaktadır. Bu süreç, eğitimde ve öteki alanlarda da yineleniyor. Sendikal hareket, sağ kanat bakımından, sol'ları ve komünistleri sendikal hareket içinde her düzeyde konum elde etmekten sürekli bir şekilde alakoymak çabasını terketmemekle birlikte, anti - komünist lafları terketmiştir.

Bütün bunlar, uluslararası gerginliğin yumuşamasının sosyalizmi, komünistleri, Sovyetler Birliği'ni örgütlü bir şekilde desteklemeye yol açmamasını sağlamayı hedefleyen, kapitalist devletlerin "güvence" politikasının bir bölümüdür.

ARNE JORGENSEN
Norveç Komünist Partisi Merkez Kurulu
Sekreter Üyesi

Öteki kapitalist ülkelerde olduğu gibi, Norveç'te de, kapitalistlerin denetiminde olan kitle iletişim araçları amansız bir anti - Sovyet kampanya yürütmektedirler. Sağ kanat güçler, sorunları, sanki barışa ve Norveç'in güvenliğine "Doğrudan", SSCB'den gelen bir tehlike varmışcasına sunmak için delicesine çabalıyorlar. Oysa bu ülke, 1944'de Norveç halkının yardımına koşmuştu. Savaştan sonra, Sovyet askerinin şerefine, "Norveç sizlere teşekkür eder" sözlerini taşıyan bir anıt dikildi. Ama, 1949'da, komünistlerin protestolarına karşın, Norveç emperyalist NATO askersel blokuna girdiği zaman, hükümet ve Parlamento bu sözleri unutmuştur. O zamandan bu yana, silahlanma yarışı sürekli tırmandırılmıştır. 1949'da Norveç'in askersel bütçesi 250 milyon Norveç Kronu'na ulaşıyordu. Bugün ise 5 milyar 200 milyon Kron'dur. NATO politikacıları, kendi askerselleşme politikalarını canlı bir önerge yapmak için, Sovyetler Birliği'ni bir "düşman" olarak, "potansiyel bir tehlike" olarak göstermek zorunda kalmışlardır. Ve sağcılar bu nedenle anti - komünist ve anti - Sovyet histeriyi körüklemektedirler.

Bu kampanyanın başka bir amacı daha vardır: Norveç'te sosyalist güçlerin büyümesini engellemek ve onların etkisini zayıflatmak.

Anti - komünizmi yalıtlamak için, ülkemiz halkına, Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkeler konusundaki gerçekleri açıklamaya ve onlara, bu ülkelerin ekonomik, politik, maddesel ve kültürel

TÜSTAV

alanlarda büyük işler başarmış olduklarını anlatmaya çalışıyoruz. Bu konularda güvenilir bilgi vermek, elbette, olumsuz fenomenleri ve çözülmemiş sorunları betimlemeyi de gerektirir. Anti - komünizmi yalıtlamak için, kitlelerin reel düşmanlarına, kârı azamileştirme çabaları kendilerini hem kol, hem de kafa işçileriyle daha bir çatışma içine sokan ulusal ve yabancı tekelci sermayeye karşı, kitlelerin geniş birliği için çalışmak da Komünist Partisi açısından dirimseldir. Partimiz, halkın, kitlesel işsizlik ve enflasyon doğuran ekonomik bunalımlardan tekelci sermayenin kaçamayacağını anlamasına yardım ediyor. Tekelci sermaye, eli altında devlet çarkı olsa bile, bir çözüm bulamaz. Bu çarkı biçimsel olarak kimin, sosyal - demokratların mı, yoksa burjuva partilerinin mi denetlediği farketmez.

Dünya güçler dengesinin devrimci ve ilerici güçler lehine değişmesi, anti - komünizmi yalıtlama olanaklarının eskisinden daha iyi olması demektir. Bizim büyük üstünlüğümüz, komünistlerin gücü bizleri Marksizm - Leninizm ideolojisinin birleştirmesi, bizlerin yalnızca ulusal bir güç değil, aynı zamanda uluslararası bir hareket olmamız gerçeğinde yatmaktadır. Bu açıdan, işçi sınıfı hareketinin çeşitli düşmanlarınca bizlere karşı uygulanmaya çalışılan "ayır - buyur" politikası karşısında uyanık olmak gerekir.

Norveç Komünist Partisi, bu bakımdan taşıdığı tarihsel sorumluluğun bilincindedir. Tekelci sermayeye ve tekellerin, desteğine güvendikleri güçlere karşı savaşıyor. İşçi hareketinde tüm sol güçlerin birleşik eylemini savunmakta ve bunalımın yükünü emekçi halkın omuzlarına yıkma çabalarına karşı direnmektedir. Çalışma hakkının herkes için bir gerçeklik olmasını istemektedir. Norveç için barış ve güvenlik sağlamak bakımından NATO'dan çıkılmasını istiyoruz ve proletarya enternasyonalizminin, **Komünist Manifesto**'daki fikirlerin yaşama geçirilmesi olduğuna inanıyoruz.

KARL HEİNZ SCHRÖDER
Alman Komünist Partisi Yönetim Kurulu Sekreteri

Federal Almanya Cumhuriyeti'nde son zamanlarda, saldırgan, militarist ve ayrıca milliyetçi biçimler içinde anti - komünizmi ve anti - Sovyetizmi cilalamak çabalarında bir tırmanma olmuştur.

Anti - komünist güçler, etkin bir şekilde, milliyetçiliği sömürmekte ve bunu, esas olarak Demokratik Alman Cumhuriyeti'ne karşı kullanmaktadırlar. FAC ile DAC arasındaki ilkeler anlaşmasına karşın, onlar, Alman toprakları üzerinde yaşayan ilk sosyalist devletin ulusal egemenliğine el uzatmaya çabalıyorlar. Örneğin, iki Alman devleti arasında belli bir "Almanlar arası özel" ilişki, "bir ve aynı ulus çerçevesinde" bir ilişki olduğu savlanıyor. FAC'de anti - komünizmin başka bir belirtisi de, zaman zaman alevle-

nen casus tutkusu ve İkinci Dünya Savaşı'nda Almanlara karşı işlenen suçları sözümona kanıtlayan "belgeler"in yayınlanmasıdır.

Dünya güçler dengesinde barış, demokrasi ve sosyalizm lehine gerçekleşen değişiklik burjuva ideolojisinin ve anti - komünizmin bunalımını derinleştirmiştir. Sosyalist dünya, teknolojik ve bilimsel devrimin bağlamı içinde ortaya çıkan sorunları çözerek, böylelikle de, emekçi halkın maddesel genliğinde ve kültüründe sürekli bir artış sağlayarak ilerlerken; kapitalist sistem, bunları göğüslemek bakımından bütünüyle yeteneksiz olduğunu göstermekte ve kapitalist ülkeler halkları günden güne daha acı bir şekilde bunun farkına varmaktadırlar. Giderek daha fazla insan, sosyalizm ile barışın ayrılmaz olduğunu, ancak, sosyalizmin temel insan haklarını, çalışma, eğitim, mesleksel yetişme, meslek seçme, devlet hizmetlerinden serbestçe yararlanma haklarını, kadınların eşitliğini, görüş, basın ve bilgilenme özgürlüğünü güvenceleyebileceğini anlamaktadır. Bu nedenle, ülkemizde, demokratik haklara karşı saldırıyı yoğunlaştıran, Komünistlere, sol sosyal - demokratlara, liberal demokratlara ve öteki ilericilere karşı "meslek yasakları"nı (**Beruftsverbot**) kullanan ve işsizliğin sorumluluğunu taşıyan insanlar sosyalist ülkelerdeki insan hakları konusunda gürültüler koparıyorlar. Böyle yaparak onlar, kendisini açığa çıkmaktan kurtarmak için "hırsız var" diye bağıran suçluyu taklit ediyorlar.

Sosyalist ülkeler ilerledikçe ve onların oluşturdukları örneğin gücü sosyalist olmayan dünyadaki insanların kafasını etkiledikçe, kapitalist ülkelerdeki komünist ve işçi partileri ve işçi hareketi anti - tekel reformları gerçekleştirmek ve sonunda, yönetimde emekçi halkın yararına değişiklik yapmak anlayışını yaydıkça, ulusal kurtuluş hareketiyle ve tüm anti - emperyalist güçlerle bağlaşma güçlendikçe, kuşkusuz, anti - komünizmin bunalımı daha da derinleşecektir.

Anti - komünizmin bunalımı, bir bakıma, onun taraftarlarının Troçkistlerle ve "Sol" oportünistlerle bağlantılarını sıklaştırmalarıyla ve onların savlarını kullanmalarıyla da ortaya çıkıyor.

Ülkemizde, anti - komünizm ve anti - Sovyetizm demokratik hak ve özgürlüklere karşı bir saldırı ve bunları kırpıştırma ideolojisi olarak ortaya çıkmıştır. Geçmiş deneyimi rehber edinen bizler, anti - komünizme ve anti - Sovyetizme karşı etkin bir çıkış yapabilmek için şunların gerektiğine inanıyoruz: Burjuva ideolojisine karşı uzlaşmaz bir tutum; anti - komünizmin ve anti - Sovyetizmin işçi sınıfında, emekçilerde ve bütün halkta yol açtığı zararın iyice değerlendirilmesi; Komünist ve İşçi partilerinin birliği ve ortak savaşımı; onlar arasında, proletarya enternasyonalizmine dayanan işbirliği ve reel sosyalizme karşı olumlu, dostça bir tutum.

Ülkemizdeki komünist olmayan demokratik güçler, halkımızın anti - komünizm ve anti - Sovyetizm koşullarındaki acı dene-

yimini anımsadıkları için, yumuşama ve karşılıklı anlayış, silahsızlanmayı güvence altına alacak etkin önlemler aracılığıyla barışı kurma, demokratik hakların kısıtlanması ve budanmasına ve "meslek yasağı"na karşı çıkma politikasını yürütmeye hazır olduklarını dile getirmektedirler. 1977 baharında, Sosyal - Demokratlar, Liberaller, Hristiyanlar ve partisizler, bilim adamları, yazarlar, sanatçılar, din adamları, sendika önderleri ve işçiler de içinde olmak üzere yüzlerce insan anti - komünizmin ve anti - Sovyetizmin zararlı etkisine karşı uyarıda bulunan ve kamuoyuna aşağıdaki çağrıyı yapan bir bildiriyi imzaladılar: «Korkutulmanıza izin vermeyin. İnsanlığın, Federal Almanya Cumhuriyeti'nde demokrasinin çıkarları uğruna, barış ve silahsızlanmanın çıkarları uğruna anti - komünist ve anti - Sovyet kampanyaya karşı sağlam, uzlaşmaz bir tavır takının.»

Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Berlin Konferansı'nın ruhuna uygun olarak, anti - komünizmi ve anti - Sovyetizmi yalıtlamak ve üstesinden gelmek, böylelikle, halkçı güçlerin ilerleme ve demokratik gelişim özlemlerini daha da genişletmek için çalışmaya devam edeceğiz.

MARCELO SANTOS
Brezilya Komünist Partisi MK,
Yürütme Komitesi Üyesi

Anti - komünizm, Brezilya türü faşizmin ideolojisindeki başlıca etmenlerden biridir. 1964 "Kurtarıcı Devrimi"nin resmi öğretisine göre, faşist rejimin içte ve dıştaki baş ereği, "komünist tehlike" ile savaşmak ve "Batının Hristiyan dünyası"nı savunmaktır. Kitlesel iletişim araçları sosyalist ülkelere, Brezilya komünistlerine ve ülkemizdeki öteki anti - faşist güçlere karşı ardı ardına iftira kampanyaları açmaktadır.

Bizce, egemen burjuva ideolojisine karşı sürekli bir savaşım vermeksizin, anti - komünizmi herhangi bir ciddi yenilgiye uğratmak olanaksızdır. Gerici egemen sınıflarca faşizmin dayatılmış olduğu ülkemizde, ancak faşist diktatorya yalıtlanarak ve yıkılarak, anti - komünizm yenilgiye uğratılabilir. Faşist rejim, Brezilyalıların büyük çoğunluğu için yaşama ve çalışma koşullarında kötüleşmeye yol açmıştır. Tüm demokratik güçlere karşı canice kırımlar uygulamıştır.

Brezilya'da anti - komünizme karşı savaşım, tüm demokratik ve yurtsever güçler elele verirlerse, işçi sınıfının anahtar rol oynayacağı geniş bir demokratik koalisyon kurulursa, Brezilya demokratik güçlerinin bütün uluslararası devrimci ve demokratik hareketle birliği daha da güçlenirse ve, sağ ve "sol" oportünizm ve anti - Sovyetizm kararlı bir şekilde püskürtülürse başarıya ulaşabilir.

JOSE MESEGUER

İspanya Komünist Partisi MK Üyesi

İspanya bağlamı içinde anti - komünizmin başlıca yanı kısaca şöyle betimlenebilir. Birincisi, faşist güçlerin kudurgancasına saldırgan anti - komünizmi vardır. Diktatorya yıllarında, anti - komünistler her bakımdan, başlıca silahları olarak en canice kırım biçimlerini kullandılar. Şimdi ise onlar tehditlere, iftiralara ve kötüye - kullanmalara (suiistimal) başvuruyorlar. Ama en gerici çevreler hâlâ şiddetli bir şekilde komünizme ve özellikle İspanya Komünist Partisi'ne karşı saldırmakla birlikte, demokratik güçlerin canlanmasıyla anti - komünist şiddet sürekli geriliyor. İkincisi, Franko'culuk tarafından uygulanan gözü - kapalı anti - komünist şiddetin yenilgisini gören burjuva güçlerin safsatalı anti - komünizmi vardır. Bu, sosyalist ülkelerde yapılan hata ve kusurları ve Komünist partileri arasındaki görüş ayrılıklarını sömürmeye çalışan bir anti - komünizm türüdür. Bunun temsilcileri, kendilerini, uygar haklar ve özgürlüklerin savunucuları olarak göstermeye çabalarken, öte yandan da, komünistlerin, iktidara gelirlerse bu hak ve özgürlükleri kaldırmak istediklerini savlıyorlar.

Görüşlerimizi paylaşmayan ve politik bakımdan bize karşı olan, ama demokratik standartları gözeten, Marksist olmayan ya da Marksist güçler anti - komünist olarak görülmemelidir. İspanya'da Hristiyan Demokratlar, Sosyal - Demokratlar ve Sosyalistler esas olarak bu gruba girerler.

Bizlerle hemfikir olmasa da anti - komünizmden kaçınan politik karşıtlarımızı saldırgan ve meslekten anti - komünistlerle özdeşleştirmek de aynı derecede yanlış olacaktır. Onlarla söyleşiye giriyor, tartışıyor ve, görüş ve konumlarımızı onlara açıklıyoruz.

Şimdiki durumda olduğu gibi, Parti, anti - komünizmi bozguna uğratmanın başlıca yolunu, 40 yıldır, bütünüyle anti - komünist kötülemeler yaymak işine yarayan kitlesel iletişim araçlarını ve eğitim sistemini kullanarak faşist diktatoryanın oluşturduğu komünizm karikatürünü yoketmekte görüyor. İspanya Komünist Partisi, emekçi halkın, halkın tüm kesimlerinin çıkarlarını ve ulusal çıkarları savunan demokratik bir parti olarak kitlelerin gözünde kendi imgesini yeniden yaratıyor. Partimiz, karşıtlarına fiili saldırganlığa girişmiyor ya da kaba saldırılara başvurmuyor, çünkü anti - komünizme karşı ideolojik ve politik savaşım, ancak kitlelere komünistlerin amaçlarının haklılığını ve onların niyetlerinin içtenliğini göstererek etkinleştirilebilir.

Anti - komünizmi yenilgiye uğratmak için bütün cephelerde savaşmamız gerektiğine inanıyoruz. Safsatalı anti - komünizmle savaşmak için, kitleler karşısında hata ve kusurlarımızı teslim edip, düzelterek, öte yandan da, sorunları çözme yollarını göstererek ve kitlelerin hak ve çıkarlarını savunarak, esnek yöntemler

kullanmalıyız. Anti - komünizm, yalnız lafta değil, fiiliyatta yenilgiye uğratılmalıdır.

Hem saldırgan faşist anti - komünizm, hem de safsatalı anti - komünizm, her ikisi de İspanya'da gerileme halindedir. Bu, büyük ölçüde, Franko'culuğun yenilgisinden, Komünist Partisi'nin politik ve ideolojik faaliyetlerinden ve, bizleri totalitercilik, hegemonyacılık ve otoritercilikle suçlayan anti - komünistlerin hakkımızda yarattığı yanlış anlayışların yokedilmesinden ileri geliyor. Fikirlerimiz, bilimsel sosyalizmin, Marksizm'in fikirleri yayılıyor; politikamız giderek daha fazla dost kazanıyor; yalnızca dostlarımız tarafından değil, aynı zamanda karşıtlarımız tarafından da daha iyi anlaşılmaktayız.

İB NÖRLUND
Danimarka Komünist Partisi, Yürütme Komitesi Üyesi ve MK Sekreteri

Pekçok durumda, anti - komünistlerin ortaya attığı suçlamaların; sosyalizmin, halkın kapitalizmde acısını çektiği aynı kötülükleri, sömürüyü, işsizliği ("gizli" olsa bile), demokrasi yokluğunu, ulusal baskıyı, potansiyel bir saldırı tehlikesini, insan haklarının çiğnenmesini, vb. getirdiği fikrine gelip dayandığını belirtmek kayda değerdir ve son derece de önemlidir. Bütün bu uydurmalar, kapitalist ülkelerdeki insanlara kapitalist toplumda içkin olan bu kötülükleri kabul ettirmeyi amaçlamaktadır, çünkü, sözümona, sosyalizmde de durum "daha iyi değildir". Ancak, birçok kişi sosyalist yaşam konusunda bilgisiz olduğu için böylesi bir çizgi dikiş tutturabiliyor. Öyleyse, bu bilgisizliği korumak isteğinin anti - komünist propagandanın önemli bir etmeni olduğu açıktır.

Anti - komünist önyargıların tüm kitlesel iletişim araçlarıyla ısrarla yayıldığı bir durumda, anti - komünizm doğal olarak belli bir etki yapar. Ama bu, onun aşılamaz olması anlamına gelmez. Onun asıl zayıflığı, gerçeklikle, doğrularla çelişmesidir. Zaman ilerledikçe ve önyargılar gerçeklerle karşı karşıya geldikçe, paramparça olmaktadırlar. Bunun bol bol tanıtı vardır. Ama elbette, kazanması için gerçeklere yardım etmek gerekir. Ve Partimiz bu çalışmayı zorunlu görmekte ve ideolojik savaşımı barış için verilen pratik politik savaşımla, bunalımın yükünü halkın omuzlarına yıkmaktan rejimi alıkoymak çabasıyla ve, demokrasi ve ilerleme savaşıyla kaynaştırmaktadır.

RUBENS ISCARO
Arjantin Komünist Partisi MK, Yürütme Komitesi ve Sekretarya Üyesi

Komünistler ile tüm öteki demokratik ve barışçı güçler arasındaki söyleşi ve işbirliğinde adalet ve ilerleme, kurtuluş ve barış ülkülerinin pratik gerçekleşmesi öngörülmektedir. Partilerin ve ki-

şilerin politik konumlarını değerlendirme ölçütümüze böylelikle ulaşıyoruz. Tekelci ve sağ basının savlarının tersine, bizimle hemfikir olmayan ya da Komünist Partisi'ne karşı eleştirel bir tavır takınan herkesi anti - Komünist olarak görmüyoruz. Anti - komünizmin ve anti - Sovyetizmin yalıtlanması demokratik, halkçı güçler arasındaki söyleşi ve işbirliğini güçlendirme ve genişletmenin başlıca koşullarından biridir.

Komünist partileri, sosyalist ülkeleri ve en başta da Sovyetler Birliği'ni hedef alsa da, anti - komünist kampanyaların yalnızca komünistlere değil, aynı zamanda öteki demokratlara ve demokratik özgürlüklere de karşı olduğunu deneyim göstermektedir. O halde, anti - komünizme karşı savaş, toplumsal ilerleme, demokrasi ve barışın utkusunu görmek isteyen tüm halkçı güçlerin çıkarlarına uygundur. Bu ülküler, emekçi halkın, kitlelerin geniş birliği açısından giderek daha büyük ölçüde itici bir güç haline geliyorlar.

Görüşler

İvedi Bir Görev : Silahsızlanma

Gelişmekte Olan Ülkelerin Halkları Niçin Silah Yarışına Karşı?

HAMİD SAFARİ

İran Halk Partisi (TUDEH) MK, Yürütme Bürosu üyesi

Yumuşamayı geliştirmek ve nükleer savaş tehlikesinden kaçınmak önerilerinin Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 32. Oturumu'nca onaylanması ve silahsızlanma sorununun, Mayıs'da açılması gereken BM Genel Kurulu'nun özel oturumuna sunulması gezegenimizdeki politik havanın giderek daha sağlıklı bir duruma geldiğini ve dünya barış güçleri için yeni olanakların açıldığını göstermektedir. Milyonlarca insan, dirimsel ölçüde önemli sorunların çözümü için böylesine ivedi bir şekilde gerekli olan enerjiyi ve kaynakları harcayan, kitlesel kırım silahları yapımı çabasına son vermeyi insanlığın başaracağına giderek daha fazla güven duymaktadır.

Gelişmekte olan ülkeler halkları, yumuşamanın pekiştirilmesine ve silah yarışına son verme ve silahsızlanma perspektifine büyük umutlar bağlamışlardır. Esas olarak, az gelişmiş bir ekonomiye sahip, sanayi ve tarımda tek meta üzerinde uzmanlaşmış,

düşük düzeyde üretici güçlere, çok - yapılı bir ekonomiye ve son olarak da, kişi başına küçük bir GSMH (Gayri Safi Milli Hasıla) hacmine sahip olan ülkeler halklarını kastediyoruz. Bu bir rastlantı da değildir, çünkü yumuşama ve silahsızlanma yolu bu halklara, kendilerine miras kalan geriliği ortadan kaldırmak, gelişimlerinin hızını artırmak ve bağımsızlıklarını kazanıp, güçlendirmek bakımından reel ve ulaşılabilir olanaklar sunmaktadır. Bu sorunun büyüklüğü ve bunu ivedilikle çözme gereği, 1971 - 75 döneminde gelişmekte olan ülkelerdeki ekonomik ve toplumsal durum konusundaki yeni bir BM raporunda görülmektedir. Rapor, kişi başına üretim büyüme hızının yılda kabaca yüzde 3,5 olması gerektiğini, oysa ortalama beş ülkeden ancak birinde bu hıza ulaşıldığını belirtmektedir. Gelişmekte olan ülkeler nüfusunun yaklaşık yüzde 44'ünü bulan Güney Asya devletleri grubunda büyüme hızı, Bengaldeş ve Hindistan'da yüzde 0,1, Afganistan'da yüzde 0,9 ve Pakistan'da yüzde 1,3 arasında değişmekle birlikte, yüzde 1'e yakındır. En geri kalmış ülkelerde yaşayan 1 milyar 200 milyon kişiden 750 milyonu inanılmaz ölçüde güç koşullar altında yaşamaktadırlar, gelirleri yılda 100 doları asla aşmamaktadır. Sağlık bakımı acınacak bir durumdadır. Afrika'da 9.000 kişi başına bir, Asya'da 3.000 kişi başına bir ve Latin Amerika'da da 2.000 kişi başına bir doktor vardır. Gelişmekte olan ülkelerde ölüm oranı, dünyanın geri kalanından çok daha yüksektir. Bu ülkelerin yarısından fazlasında, her yıl 1.000 kişiden 15'i ölür ve bu ülkelerin yüzde 40'ından fazlasında da, ölüm oranı 20'dir. Çocuk ölüm oranındaki fark korkunçtur; bu oran, bir yaşındaki çocuklarda, daha gelişmiş ülkelerde olduğundan 10 - 20 kat daha yüksektir.

Gelişmekte olan ülkelerin karşısında duran bütün sorunlara girmeksizin, barış, yumuşama ve silahsızlanma savaşımı ile bu ülkelerin toplumsal, ekonomik ve kültürel ilerlemesini hızlandırma çabası arasındaki dolaysız ilişkiyi ortaya koyan bir grup sorun üzerinde durmak istiyorum.

Sürdürülmekte olan şiddetli silah yarışı, insanlığın karşısına çıkmış en büyük sorunlardan biridir. Herşey bir yana, yılda askersel amaçlarla (en tutucu hesaplara göre) 350 milyar dolar harcanmaktadır; bu, açıkça söylenirse, yüzmilyonlarca insanın çektiği acıların, sıkıntıların ve yoksulluğun doğrudan bir nedeni olmasa bile, en azından, en önemli dolaylı nedenlerinden biridir. BM istatistiklerine göre, beslenme bozukluğu ve açlıktan acı çeken milyonları beslemek için yalnızca 8 milyar dolar gerekecektir. Dünyanın askersel harcamaları en azından 150 milyar dolar azaltılacak olsa, bu, örneğin, askersel harcamaların yükünü taşıyan ülkelerde vergilerin 30 - 40 milyar dolar azaltılmasına olanak verecektir. Bunun yanısıra, en ivedi ekonomik, toplumsal ve kültürel gereksinmeler için 100 milyar dolardan fazla bir para da serbest kalmış olacaktır. Günümüzdeki askersel harcamalar, tüm ülkelenin kamu sağlığına harcadıkları paradan yüzde 150 ve kamu

eğitimine harcadıklarından da yüzde 50 daha fazladır. Oysa askersel amaçlarla harcanan paranın kabaca yüzde biri, gelişmekte olan ülkelere, yalnızca BM yoluyla yapılan yardıma ek olarak, en az 2 milyar dolar sağlamaya olanak verecektir.

Askersel - endüstriyel komplekslerin sözcüleri, genellikle, silah yarışını aşağı yukarı "ekonomik bir dürtü" olarak betimlerler. Ama gelişmekte olan ülkeleri bir yana bıraksak bile, 1945'den bu yana bellibaşlı kapitalist ülkeler ekonomisinin çözümlenmesi, silahlanmaya daha fazla harcayan ülkelerin düşük bir ulusal gelir büyüme hızına sahip olduğunu ve düşük bir ulusal gelir büyüme hızına sahip olan ülkelerin de silahlanmaya daha fazla para harcadıklarını göstermektedir. 1950 - 76 döneminde Japonya, yılda, kendi toplam ulusal gelirinin yüzde 1'inden daha azını silahlanmaya harcamışken, Birleşik Amerika yüzde 7 - 12'sini harcamıştır. Bu yıllarda Japonya'nın ulusal geliri 40 kat artarken, ABD yalnızca 6 katlık bir artış kaydetmiştir. Aynı şey, 1945'den sonra çok yüksek askersel harcamalarda bulunan ve sonuçta, üretim büyüme hızı bakımından birçok ülkenin gerisine düşen İngiltere için de geçerlidir. Bu ülkeler arasındaki ekonomik büyüme düzeyi farklılıkları pek çok nedenden ileri gelmekle birlikte, askersel harcamaların ulusal ekonomik potansiyelin büyüme hızı ve halkın durumu üzerinde olumsuz bir etki yaptığı su götürmez.

Silah yarışının yıkıcı etkileri, gelişmekte olan ülkelerde daha bir belirgindir. 1976'da, (OPEC ülkeleri sayılmazsa) bu ülkelerin askersel bütçeleri toplam 31 milyar dolar, ya da, onların toplam GSMH'larının yaklaşık yüzde 4'ü idi. OPEC ülkelerinin askersel harcamaları 23 milyar dolara, ya da dünya toplamının yüzde 5.9'una varmaktadır. Örneğin İran'da, 1976 - 77'deki askersel harcamalar 8,1 milyar dolara, ya da tüm bütçe harcamalarının yüzde 27'sine ve GSMH'nın yüzde 12'sinden fazlasına varmaktaydı. Kaba hesaplara göre, OPEC ülkeleri de içinde olmak üzere gelişmekte olan ülkelere askersel yardımın ve silahlanmanın maliyeti, gelecekteki birkaç yıl içinde yılda ortalama 10 milyar doları bulabilir. Bu, enflasyonun daha da büyümesi, fiyatların daha da yükselmesi ve emekçi halkın çektiği sıkıntıların daha da artması demektir.

Emperyalistler, gelişmekte olan ülkeleri silah yarışına çekerek, onları milyarlarca dolar değerindeki silahlarla donatarak ve yeni kurtulmuş devletleri birbirlerine düşürerek, onları yeni yeni - sömürgeci zincirlerle bağlamak ve tam bağımsızlığa kavuşmaktan alıkoymak istiyorlar. Pekin yönetimi de bu süreçte kendi payına düşeni yapıyor. Kendi sınıf - dışı, anti - Marksist "üç dünya" teorisine uygun olarak, yeryüzünün çeşitli bölgelerindeki gerici, militarist güçleri ve faaliyetleri arkalayarak emperyalist güçlerin doğrudan suçortaklığını yapmaktadır.

Emperyalizm, gelişmekte olan ülkeler arasında gerginlik ve çatışmaları kışkırtmanın yanısıra, CENTO ya da ANZUS gibi var-

olan askersel - politik blokları cilalamak, Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerini kuşatan yeni askersel bağlaşmalar kurmak için hiçbir çabayı da esirgemiyor. ABD emperyalizmi, ASEAN ülkelerini askersel bir blok, bir komünist - olmayan Asya ülkeleri cephesi kurmaya yöneltmek için onlar üzerindeki baskısını son zamanlarda artırmıştır. İran, Pakistan ve Türkiye'den oluşan Kalkınma İçin Bölgesel İşbirliği (RCD) örgütünü, belirli başka ülkeleri de içeren askersel bir bağlaşma haline getirmeye çabalıyor. ABD emperyalistleri, yerel gerici rejimlerle ortaklaşa olarak, Kızıl Deniz bölgesinde kapalı bir askersel - politik blok kurmaya çalışıyorlar. Pentagon, aynı zamanda, kaydedilmemiş bir üye olarak ABD'nin de katılımıyla, Güney Afrika, Brezilya, Arjantin, Paraguay ve Uruguay'ı biraraya getirecek bir Güney Atlantik askersel bağlaşmasını da planlıyor.[1]

Emperyalist politikanın, silah yarışı ve, gelişmekte olan ülkelere dayatılan ve onların ekonomik, politik ve toplumsal ilerlemesini engelleyen askersel bloklar politikası da içinde olmak üzere, gelişmekte olan ülkeler karşısındaki reel amaçlarını betimlerken, bu politikanın; genellikle, gerici kapitalist çevrelerin ve Maocuların, Sovyetler Birliği'nin gelişmekte olan ülkelerin güvenliğini "tehdit ettiği" yolundaki çamur - atıcı savlarının oluşturduğu sis perdesi ardında yürütüldüğüne işaret etmek gerekir. Ama bu savlar hâlâ şu ya da bu milliyetçi önderi ya da politikacılar grubunu bir ölçüde etkilese bile, kitlelerce giderek daha az inanılır bir hale gelmektedir. Gelişmekte olan ülkeler halkları, Sovyetler Birliği'nin eşitlik, karşılıklı yarar ve bağımsızlık ilkeleri üzerinde niteliksel olarak yeni tür uluslararası ilişkilerin öncüsü olduğunu görüyorlar. Bu ilişkiler, birçok yeni kurtulmuş devletin barış ve güvenlik ortamı içinde bağımsızlıklarını güçlendirmesine, ekonomi ve kültürlerini geliştirmesine ve, sömürgeciliğin ve yeni - sömürgeciliğin oluşturduğu yüzyıllık geriliğin üstesinden gelmesine yardım ediyor.

Emperyalist güçlerden farklı olarak, Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkeler, "üçüncü dünya" ile ekonomik ilişkileri geliştirirlerken, asla politik koşullar dayatmıyor ya da ayrımcılık güt-

---

[1] Birleşik Amerika'nın, İran Körfezi'nden Pasifik ve Atlantik okyanusuna dek uzanan askersel üslerini takviye etmek için yürüttüğü program da halkları ilgilendirmektedir. Sözkonusu olan Diego Garcia, Guam, Tinian, Japonya, Singapur, Filipinler, El Masira adası, Uman ve Simonstown'daki (Güney Afrika) üsler ve Başkan Carter'a göre, yeryüzünün yaklaşık 1.200 noktasına yerleştirilmiş olan onbinlerce ABD birliğidir. Aynı şekilde, başta NATO üyeleri olmak üzere, silah yarışını dizginlemeyi reddeden kapitalist ülkelerin tutumu da endişe vericidir. Önümüzdeki mali yılda ABD askersel bütçesi 126 milyar dolara varacaktır. Bu, ABD tarihindeki en büyük miktar olacaktır. ABD'nin ve öteki büyük Batı ülkelerinin silah yarışını tırmandırması, savaş tehlikesini ortadan kaldırmayı ve sağlıklı bir uluslararası hava yaratmayı amaçlayan BM kararlarına ters düşmektedir.

müyorlar. Sosyalist ülkelerle yapılan anlaşmalara göre kurulan tüm projeler, sözkonusu gelişmekte olan ülkelerin ulusal mülküdür.[2]

Sosyalist topluluktan, en başta da Sovyetler Birliği'nden politik, ekonomik, askersel ve moral yardım ve destek almaksızın, gelişmekte olan genç ülkelerin emperyalist şiddete karşı duramayacağı ve onlardan birçoğunun, şimdiki ekonomik düzeylerine bile ulaşamayacağı kesinlikle söylenebilir.

Açıktır ki, gelişmekte olan ülkelerin güvenliğini tehdit eden reel tehlike başka yerde yatmaktadır. Gerçekten, ulusal kurtuluş hareketinin baskısı uluslararası emperyalizmi şurada burada geri çekilmek zorunda bırakmış olmakla birlikte, emperyalizmin niteliği değişmemiştir; bu, onun hâlâ saldırı özlemi çektiği ve emperyalist müdahale ve zor kullanma tehlikesinin dineldiği anlamına gelir. **Foreign Affairs** dergisinin yönetici editörü James Chace'in, **New York Times**'da, ABD'nin yükümlülüklerinin, geçmişte kullanılan, öteki ülkelerin işlerine diplomatik, ekonomik ve başka müdahale biçimlerinin ötesine geçebileceğini gösteren çeşitli belirtilere dikkati çektiği görülüyor. O, bu müdahaleyi, zorunlu bir şekilde, "global çapta komünist yayılması"nı durdurmak isteği gibi, iyi bilinen özlemlerin harekete geçirmeyeceğine inanmaktadır. "Bağımsızlık" teorisi ve Birleşik Amerika'nın, gelişmekte olan ülkelerin hammadde kaynaklarına bağımlılığının artması, Chace'ı, ABD askersel müdahalesine büyük bir olasılıkla hammadde kaynaklarını yitirme korkusunun yol açacağı sonucuna götürmektedir. Kaynakların azalması halinde, müdahalenin, yalnızca yürütmenin eylemi sonucunda olmak yerine, Kongre tarafından bile istenebileceğini yazmaktadır.

Başlıca emperyalist güçlerin paşalar kliği, bu politik yazarın görüşleriyle kendi görüşlerini açık bir şekilde özdeşleştirmektedirler. Örneğin, ABD Genel Kurmay Başkanı tarafından Kongre'ye sunulan yıllık raporda, hem stratejik durumu, hem de, bir hammadde kaynağı olarak artan değeri bakımından geniş Afrika kıtasının dikkate değer olduğu belirtilmektedir.

Bir dünya silahsızlanma konferansının yakında toplanması ve uluslararası ilişkilerde güç kullanılmaması üzerine bir dünya anlaşmasının imzalanması çağrısının yanısıra, Sovyet komünistlerinin 25. Kongresi tarafından kabul edilen barış savaşımını genişletme programı da şu noktaları önermektedir:

— Sömürgeci baskı sisteminin tüm kalıntılarını toptan ortadan kaldırma, halkların eşitliği ve bağımsızlığının herhangi bir şekilde zedelenmesinin engellenmesi ve tüm sömürgecilik ya da

---

[2] Sovyetler Birliği'nin ve öteki KEYK ülkelerinin yardımıyla, gelişmekte olan ülkelerde 2.480 endüstriyel ve başka proje gerçekleştirilmiştir ve 1.000'den fazla başka proje de planlanmakta ya da yapım halinde bulunmaktadır.

ırkçılık merkezlerinin yokedilmesini yakıcı bir uluslararası görev olarak ele almak;

— Uluslararası ticaretteki ayrımcılığı ve tüm yapay engelleri, uluslararası ekonomik ilişkilerdeki tüm eşitsizlik, dikta ve sömürü belirtilerini ortadan kaldırmak için çalışmak.

Bu öneriler, gelişmekte olan ülkelerin sorunlarını çözmenin anahtarını sağlamaktadır. Bunlar, gelişmekte olan ülkelerin yeni uluslararası ekonomik ilişkiler savaşının özünü oluşturuyor. Onların ekonomik gelişme sorunları emperyalist saldırıya karşı direnmek gereğiyle, yani barış savaşımıyla sıkı sıkıya bağlıdır ve bu, geçtiğimiz birkaç yılın deneyimi tarafından da doğrulanmıştır. Bu deneyim, birçok gelişmekte olan ülke halklarının kendi ekonomilerinde çok ulusluların egemenliğini sona erdirme, ulusal kaynakların geri alınması, hammaddeler için hakça bir fiyat konulması, vb. savaşımında belli kazanımlar elde edebilmiş olduklarını gösteriyor. OPEC ülkelerinin petrol sanayiini ulusallaştırma ve petrol fiyatlarını sabitleştirme yolundaki adımları ve birçok ülkeye yayılmış olan yabancı mülkiyetin ulusallaştırılması ve mülksüzleştirilmesi dalgası da bu kazanımlar arasındadır.

Gelişmekte olan ülkeler halkları, geçmişte böylesi adımlara emperyalistlerin inatçı bir şekilde direndiğini iyi anımsamaktadırlar. 50'lerin başlarında İran'da, Musaddık hükümetinin yıkılması ve baskıcı bir rejimin yerleştirilmesiyle sonuçlanan trajik olaylar anımsanacaktır.

Doğrudan doğruya, sınıfsal güçler dengesinde barış, ilerleme ve sosyalizm yararına global bir değişiklik doğuran yumuşama ortamında, gelişmekte olan ülkeler, sosyalist topluluktan tam destek alarak, hammaddeler ve ekonomik gelişme sorunlarının tartışıldığı BM Genel Kurulu'nun altıncı ve yedinci özel oturumlarının toplanması da (Nisan 1974 ve Eylül 1975) içinde olmak üzere, bir dizi ortak eylem yürütebilmişlerdir. BM Genel Kurulu'nun 29. Oturumu (Aralık 1974), devletlerarası ekonomik ve politik ilişkilerin temelinde yatması gereken eşitlik ve demokrasi ilkelerini saptayan Devletlerin Ekonomik Hak ve Yükümlülükleri Misakı'nı kabul etmiştir.

İyileştirilmiş olan politik hava, gelişmekte olan ülkeler için, bölgelerarası işbirliğini geliştirmekte çabaları birleştirmek açısından yeni olanaklar yaratmıştır. Halihazırda, enerji sanayiini, tarımı, ulaşımı, haberleşmeyi ve eğitimi geliştirmek ve bilgisizlikle savaşmak için ortak projeler hazırlanmıştır. Su kaynaklarının akıllıca kullanılması ve korunması, doğal zenginliklerin uyumlu bir şekilde kullanılması, yabancı tekelci sermayeye karşı direnmek için bölgesel bağlaşmalar kurulması, vb. konusunda uzun erimli programlar hazırlanmaktadır. Bütün uluslararası ilişkiler sisteminin Leninist barış içinde yanyana yaşama ilkesi üzerinde baştan, yeniden kurulması gelişmekte olan ülkeler ile sosyalist

topluluk ülkeleri arasında işbirliği için geniş olanaklar sağlıyor. Ekonomi, bilim ve kültürün her alanında eşit, karşılıklı yarara dayanan ilişkilerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için halklara gerçekten sınırsız olanaklar sunuluyor.

Halkların barış ve güvenliğini güçlendirme çabaları hem tek tek devletlerin, hem de bir bütün olarak gelişmekte olan ülkelerin çıkarlarına uygundur. En ivedi görev. hâlâ, silah yarışına son vermek ve silahsızlanmayı sağlamaktır. Bu; BM Güvenlik Konseyi daimi üyelerinin askersel bütçelerinin yüzde 10 kısılması ve böylelikle biriktirilen bu fonun, gelişmekte olan ülkelere yardımda kullanılması konusundaki Sovyet önerisinin niçin böylesine geniş ölçüde destek gördüğünü açıklamaktadır [3]. Askersel bütçeler azaltılsaydı, bu, hem kendi başına hem de, uluslararasında daha büyük ölçüde karşılıklı güven oluşacağı için önem taşıyacaktır.

Silah yarışına karşı, silahsızlanma, askersel üslerin sökülmesi, saldırgan askersel - politik blokların dağıtılması ve barış için bağımsız bir dış politika izlenmesi savaşımı emperyalist etkiyi dizginlemenin güçlü bir aracıdır. Tüm halklara ilerleme, özgürlük ve, ekonomik ve toplumsal adalet yolu boyunca yürümek için yeni olanaklar sunan, işte, kesinlikle bu yumuşama ortamıdır.

---

[3] Bu, başka birçok şeyin yanısıra, BM Sekreterliği'nce yapılan özel bir inceleme tarafından da doğrulanmaktadır. Bu inceleme, BM Genel Kurulu silahsızlanma özel oturumunu örgütleme komitesine sunulmuştur. Sovyet girişimi, demektedir inceleme, silahsızlanmayı gelişme ile özel bir şekilde bağlamış ve askersel harcamaları azaltmak için gerçekçi bir yol önermiştir. Barışı daha kalıcı kılmak yönünde bir adım oluşturan, askersel bütçelerde kısıntı yapılması, ayrıca, ekonomik ve toplumsal amaçlar için gerekli parayı da serbest bırakacaktır.

TÜSTAV

Kongo: Bugünkü Aşamanın Başlıca Ödevleri

DENİS SASSOU - NGUESSO

Kongo Emek Partisi Askersel Komitesi Başkanı Birinci Yardımcısı

• **Soru.** Kongo devriminin bugünkü aşaması ile müteveffa başkan Marien N. Gouabi'nin ilan ettiği radikalleşme[1] aşaması arasındaki ilişkiler nelerdir?

[1] Bak. **Barış ve Sosyalizm Sorunları**, Sayı: 5, 1976.

• **Yanıt.** Aslında "radikalleşme aşaması"ndan söz etmek tamamiyle yanlıştır. 1972 Aralık ayında yapılan Parti Kongresi'nde belirtildiği gibi Kongo ulusal, demokratik ve halkçı devrim aşamasında bulunmaktadır.

Bu devrim ulusaldır, çünkü biz ulusal kurtuluş için, başta Fransız sermayesi olmak üzere, yabancı sermayenin egemenliğine karşı savaşı sürdürüyoruz.

Demokratiktir, çünkü biz bu savaş sürecinde sömürgeciliğin ezgisine, yoksulluğa, sefalete, kültürel geriliğe doğrudan doğruya katlanmış olan halk yığınlarını, köy ve kent emekçilerinin ezici çoğunluğunu seferber ediyoruz. Demokrasinin meyvalarından herkesten önce onların faydalanması gereklidir.

Halkçıdır, çünkü sosyalizm yolunda ilerleme kararını almış bulunuyoruz. Bu amaçla psikolojik koşulların yaratılmasına uygun düşecek ekonomik ve kültürel temeli yaratmamız lazımdır. Partinin kanısına göre, Kongo devriminin bugünkü aşaması bu temelin, halk devrimi temelinin yaratılmasına elverişlidir.

Bize göre bugünkü aşamada Kongo'daki devrimci sürecin başlıca iki unsurunu öncü bir partinin, emekçilerin büyük çoğunluğuna sımsıkı bağlı bir işçi sınıfı partisinin kurulması ve sosyalizm kuruculuğunun daha sonraki aşamasına geçmemiz için zorunlu olan ekonomik ve kültürel temelin meydana getirilmiş olması oluşturmaktadır. Başkan M. N. Gouabi'nin ilan ettiği radikalleşme hareketi devrimin gelişmesi sürecinin hızlandırılmasına yardım etmekte, bugünkü aşamaya tamamiyle uymaktadır. Kongo Emek Partisi (KEP) MK'nin 12 Aralık 1975'te yayınlanan bildirisi incelenirse bu hareketin amaçları açıkça görülür. Sözkonusu olan, her şeyden önce partinin, yönetimden taban örgütlerine kadar, her düzeyde yürüttüğü faaliyette yapılan yanlışlıkları düzeltmekti. Bu işin özellikle en yüksek düzeyde, parti Merkez Komitesi'nde yapılması zorunluydu. Yönetimde daha iyi bir uyum sağlamak, çalışma tarzını kökünden değiştirmek, partinin yığınları örgütleme ve aynı zamanda onlara diğer sorunların çözümünde yol gösterme niteliğini güçlendirmek gerekliydi. Her şeyden önce de büyük güçlükler içinde bulunan ve az etkili bir biçimde çalışan devlet sektörünü güçlendirmek lazımdı.

Partimizin kurucusu M. N. Gouabi'nin feci ölümünden sonra Kongo Emek Partisi Askersel Komitesi onun eserini sürdüreceğini ilan etti. Şimdi partinin savaş yeteneğini ve savaşkanlığını artırmak için partiyi ve yığınsal örgütleri yeniden örgütlemek için önlemler alınmaktadır. Askersel Komite emperyalizme karşı direnişte baş dayanağımız olan devlet sektörünün daha iyi çalışması, verimli olması, bu sektörde görülen dağınıklığa son verilmesi için çabalar harcamaktayız.

Alınan sonuçlar üzerinde konuşmak için henüz vakit erken. Ama Askersel Komite'nin durumu kökünden değiştirmek ve radi-

kalleşme hareketini partimizin kurucusu tarafından ilan edildiği biçimde sürdürmekte kararlı olduğu kesinlikle söylenebilir.

• **Soru.** Partinin bu aşamada memleket çapında güçlenmesi çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

• **Yanıt.** Şimdi parti üyeleri sayısını artırma çabaları harcanmaktadır. Üyelerin sayısı son zamanlarda pratik olarak bir kat artmış bulunmaktadır. Fakat biz partinin ve etkisinin nicel olduğu gibi, nitel bakımdan da gelişmesini istiyoruz. Bu nedenle başlıca hedef parti eğitimini yeniden düzenlemek, parti öğretim ağının sadece başkent Brazzavil'de değil, tüm taban örgütleri ve tüm üyeler arasında yayılarak yığınsal bir nitelik almasını sağlamaktır. Elbette ki ülkenin her yerinde parti okulları açmak, parti üyelerini bulundukları yerde yetiştirmek istiyoruz. Ama şimdilik bu olanağa sahip değiliz.

Bu koşullar içinde asıl sorun parti yönetici kadrolarını yetiştirmektir. Askersel Komite bunun yabancı ülkelerde gerçekleştirilebileceği kanısındadır. Şu sıralarda tüm yerel parti örgütlerinin yöneticileri bu tür öğretime devam etmektedir. Aynı şey bölge komiteleriyle, büyük işletmeler ve bakanlıklardaki parti komiteleri başkanlarının çoğunluğu için de geçerlidir.

Gelecekte taban örgütlerin sekreterlerinden yerel komiteler başkanlarına kadar kadroların büyük çoğunluğu başkentteki Merkezi Parti Okulu'nda yetiştirilecek ve bunlar diğer yöneticilerle birlikte yerel parti okullarında çalışacaklardır. Yetişkin kadroların bulunduğu her yerde bu gibi okullar ve kurslar açılması mümkündür. Bunların öğrencileri ilkokullarda, genel öğretim kollejlerinde, kısacası yer bulunan her kurulda, zamanları oldukça, örneğin geceleri toplanabilirler. Parti üyelerinin sistematik ve sürekli öğrenimi için çeşitli programlar hazırlanacaktır.

Amacımız partinin ulusal çapta da, her yerde varlığını duyurabilmesi için halkın genel kurmaylığı haline gelmesini, etkisinin, ideolojisinin, politik doğrultusunun ülke yaşamının tüm alanlarında başta yer almasını sağlamaktır.

Şimdi parti örgütleri her yerde kurulmuş, parti yapısı her yerde oluşturulmuş bulunmaktadır. Şuna kesinlikle inanıyoruz ki, parti kadroları yeni savaşlar vererek çelikleşecek, parti yenilenecek, güçlenecek, gelişecek ve namuslu ve ideolojik bakımdan inanmış insanları kendisine çekecektir. Parti bütün bu görevlerin üstesinden gelince, halk yığınları onu davalarının savunucusu sayacaklardır ve partinin toplumdaki yönetici rolü bir slogan olmaktan çıkarak gerçek halini alacaktır.

• **Soru.** Emperyalist ülkelerde çıkan gazetelerde sık sık, "Kongo'da yönetim Kongo Emek Partisi Askersel Komitesi'nin elinde olduğuna göre, ülkeye egemen olan ordudur; dolayısıyla parti ve halk iktidarı organları ikinci planda kalmıştır," savına rastlanıyor. Siz buna ne diyeceksiniz?

• **Yanıt.** Kongo Emek Partisi Askersel Komitesi'nin ülkenin başına geçmesini, nesnel olaylar dolayısıyla ortaya çıkan durum gerektirmiştir. Başkan M. N. Gouabi öldürülünce, içte barışı korumak ve ülkeyi her tür baskıya karşı savunmak zorunluğu ortaya çıktığı için bu konuda alınan karar tümüyle doğrudur.

Bilindiği gibi başkan M. N. Gouabi, radikalleşme hareketinin nasıl gerçekleşeceğini incelemekle görevli Kongo Emek Partisi Kongresi hazırlıkları yapılırken öldürüldü. Başkan, ölümünden bir hafta önce kongrenin yakında toplanacağını açıklamıştı. Apaçıktır ki, Başkan'ı, partinin gelişmesine ve güçlenmesine karşı olanlar öldürmüştür. Kongo Emek Partisi MK, Parti Askersel Komitesi'ni partiyi ve devrimi korumak için kurmuştu.

M. N. Gouabi'nin kararlaştırdığı kongre yakında toplanacaktır. Parti yaşıyor, gelişiyor ve kongre hazırlıklarıyla uğraşıyor. Partinin rolünü ve etkinliğini artırma yolunda alınan önlemler ışığında, Askersel Komite'nin partiyi ikinci plana ittiğini ileri sürmek saçmadan başka bir şey değildir.

Bunun yanısıra biz, burjuva demokrasisinin, ordunun tarafsız olması ve politikaya hiçbir suretle karışmaması gerektiğine dair teorilerini kabul edemeyiz. Emperyalistler doğal olarak sömürgeci orduyu ülkemiz halkını ezmekle görevlendiriyordu. Bu nedenle bağımsızlığına kavuşan Kongo'da bile ordunun politikaya karışıp karışmaması konusunda çetin tartışmalar yapıldı. Eninde sonunda toplumdaki sınıf savaşını yansıtmakla görevli bir ordu kurulması tezi üstün çıktı. Böylelikle yığınlarla bağlaşıklık kuracak ve onlarla aynı savaşı yürütecek bir halk ordusu kurulmasını isteyen ilerici ve devrimci güçler utku kazanmış oldu.

Bugün KEP ordu saflarında güçlü bir durumdadır. Bütün birliklerde parti taban örgütleri vardır. Bunun yanısıra orduda sosyalist gençlik örgütleri de faaliyettedir.

Kongo'da ordu, toplumun bölünmez bir parçasıdır. Bundan dolayı halk iktidarı organlarına, bölge, kent ve yerel konseylere vb. ordu mensupları da seçildi.

Halk konseyleri seçimleri KEP MK'nin 1973'te aldığı bir karar gereğince yapıldı. Halk iktidarı organlarının meydana getirilmesinden sonra halk yığınlarına, örgütlenerek politik ve ekonomik yaşama katılmaları, yerel çaptaki sorunları ele almaları, bunlara çözüm yolu bulmaları olanaklarını sağladık.

Halk iktidarı organları yaratma sorununun çözümü için üç yıllık bir deneme süresi gözönüne alındı. Bundan bir süre önce, başbakan M. N. Gouabi'nin sağlığında yapılan Parti Konferansı'nda bu denemenin sonuçları incelendi. Ve her süreçte olduğu gibi, halk organlarının örgütlenmesinde de iyi tarafların yanısıra, zayıf taraflar, yanlışlıklar da bulunduğu görüldü. Yanlışlıkların düzeltilmesi için Olağanüstü Kongre'de önlemler alınması kararlaştırıldı ki, biz bunu yapmaya kararlıyız.

Halk iktidarının oluşturulması denemesinde yapılan başlıca yanlışlık, bu işe, henüz ülke çapında parti örgütleri oluşturulmadan başlanmasıdır (1973). Parti kontrolünün yokluğu yüzünden halk iktidarı organlarına kışkırtıcı, orun düşkünü ve yozlaşmış elemanların geniş ölçüde sızması mümkün olmuştur. Yığınlar birçok kez aldatılmış, köylüler sık sık bölgeci ve kabileci elemanların oyunlarına gelmiş, çoğu kez sırf kendi bölgelerinden veya kabilelerinden olsun diye, halk iktidarı organlarına azılı gericileri seçmişlerdir.

Bu gibi elemanlar halk organlarında kendilerini göstermeyi başardıktan sonra, bu organların yığınları seferber etmek, kendi sorunlarının çözülmesine katılmalarını örgütleyecek nitelikte olmasını engellemişlerdir. Böylelikle eski tipten yeni yöneticiler ortaya çıkmış, bunlar yığınlardan kopmuş durumda faaliyet yürütmüşlerdir.

Kanımıza göre artık partinin varlığı her yerde duyulmaktadır ve parti örgütleri halk iktidarı denemesinde yapılan yanlışlıkların ortadan kaldırılması için ciddi çalışmalar yapacak durumdadır. Bu düzeltmeler nesnel bir zorunluktur. Burada "asker elinden" sözetmek yersizdir.

• **Soru.** Ülkenizde kapitalist olmayan yoldan kalkınma teorisinin uygulanması konusunda neler söyleyebilirsiniz?

• **Yanıt.** Ülkemiz aşağı yukarı yüz yıl emperyalistlerin egemenliği altında bulunmuştur. Bu egemenlik, Kongo'da, tüm zenginliklerimizin yabancı ülkelere akmasına dayanan bir ekonomi meydana getirmiştir. Halkımız, günlük yaşamını ilgilendiren bir şey olması dolayısıyla bu durumu görmüştür, emperyalizm tarafından sömürüldüğünün bilincine varmıştır. Bizim istediğimiz, halkımızın emeğinin meyvalarından faydalanması, ülke zenginliklerinin emperyalizme değil, işçilere ve köylülere kazanç sağlamasıdır. Bu nedenle 1963 yılının unutulmaz 13, 14 ve 15 Ağustos [2] günlerinden bu yana Kongo kapitalist olmayan gelişme yolunu seçmiştir.

M. N. Gouabi Afrika'da ve özellikle Kongo'da sömürülen sınıfların henüz oluşma halinde bulunduğunu, ama zamanla gelişmeye yetenekli olduklarını birçok kez belirtmişti. Dolayısıyla bağımsızlığın elde edilmesinden sonra halkı yeniden köle durumuna getirecek yeni bir sömürücü sınıfın doğmasına ve büyümesine izin verilmemelidir.

Görüldüğü gibi kapitalist olmayan gelişme yolu Kongo'da da çok iyi uygulanabilir. Bugün çalışmalarımızın yerli kapitalizmi değil, dış kapitalist güçlerin egemenliğini ortadan kaldırmaya yö-

---

[2] F. Youlou'nun başını çektiği sömürgecilikten yana rejimi deviren halk ayaklanmasının yapıldığı günler. (N. R.)

neltilmiş olduğu da ülkemiz koşullarında bu görüşü doğrulamaktadır.

• **Soru.** KEP'nin ideolojik savaştaki başlıca doğrultuları nelerdir?

• **Yanıt.** Afrika'da ideolojik sorunlar denince, herşeyden önce toplumsal sınıfların varlığının kabul edilmesi ve bilimsel sosyalizmin aydınlatılması akla gelir.

Emperyalistler Afrika halklarının zihinlerini bulandırmak için bir sürü "yeni ideolojiler" yaymaya çalışmaktadırlar. İkide birde tekrarladıklarına bakılırsa, Afrika'nın kendine özgü gerçekleri varmış ve bunlara başka hiçbir toplumda rastlanmazmış. Daha önce söylediğim gibi, Afrika'da ne olduğu belirsiz bazı kimseler var ve bunlar birincisi, kıtamızda toplumsal sınıflar bulunmadığını, ikincisi Afrika'ya özgü bir sosyalizmin varolduğunu, Afrika'da sosyalizm kuruculuğu sorunlarının başka yerlerdekine benzemediğini savlıyorlar.

KEP ise Afrika'da gerçek toplumsal sınıflar bulunduğu, bunların birbiriyle savaştığı kanısındadır. Ve bu savaş diğer toplumlar gibi Afrika toplumunun da gelişmesinin temelini oluşturmaktadır. Başkan M. N. Gouabi Afrika'daki sınıflar[3] hakkında tezler kaleme almıştı ve biz bunları halka tanıtmak için çabalar harcamaktayız.

Partimiz Afrika sosyalizmi diye bir şey olmadığı ve olamayacağı görüşünü de savunmaktadır. Biricik bilimsel sosyalizm vardır ve o da Marksizm - Leninizm'dir. Ve bilimsel olduğu için de, bütün toplumlarda olduğu gibi Afrika toplumunda da uygulanabilir. Tüm gerçekler, bu arada Afrika'nın gerçekleri de bilimsel açıdan çözümlenmelidir. Yoksa Avrupa, Asya, Amerika sosyalizmlerinden sözetmek gerekir, çünkü sosyalizm bu kıtaların her birindeki ülkelerde utkuya ulaşmıştır. Ne var ki, bütün bu ülkelerde bilimsel yasa ve ilkelere başvurulduğu için her bir ülkenin kendisine özgü somut koşullarına, genel yasaların uygulanmasını sağlamıştır.

Biz halk yığınlarına bütün bunları anlatıyor, bu sorunları Marksizm - Leninizm'in incelediğini, bilimsel bir açıdan çözümlediğini söylüyoruz. Afrika'ya özgü mucizeler, olağanüstü teoriler yoktur ve olamaz.

• **Soru.** Kongo devriminin dünya devrim sürecindeki, uluslararası anti - emperyalist savaştaki yerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Size göre proletarya enternasyonalizminin, sosyalist toplulukla ilişkilerin sosyalist doğrultunun pekleşmesindeki rolü nedir?

• **Yanıt.** Bununla ilgili olarak Lenin'in "Tüm ülkelerin proleterleri ve ezilen halkları birleşiniz!" çağrısını hatırlamalıyız. Biz Kongolular bu çağrının bugün de geçerli olduğu kanısındayız.

---

[3] M. N. Gouabi, "Afrika'da bilimsel sosyalizm", **Barış ve Sosyalizm Sorunları** Sayı: 5, 1975.

Tüm diğer ulusal kurtuluş devrimleri gibi Kongo devrimi de dünya ölçüsünde oluşan kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecine sımsıkı bağlıdır. Oktobr Devrimi'nin 60. Yıldönümü dolayısıyla bu devrimin, ulusal kurtuluş hareketi dahil, dünya tarihinin gidişini ne muazzam ölçüde etkilediğini önemle belirttik. Bu alandaki başarılarda, Sovyetler Birliği'nin çözümleyici katkısıyla faşizmin ezilmesi ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra emperyalizmin zayıflaması önemli bir rol oynamıştır. Şunu da belirtmek lazımdır ki, Kongo devrimi Oktobr Devrimi'nin deneyimlerinden olduğu gibi, diğer halkların emperyalizme karşı savaşlarının ve özellikle Çin - Hindi ve Cezayir halklarının yürüttükleri kurtuluş savaşlarının deneyimlerinden yararlanmıştır.

Portekiz sömürgelerindeki halklar da kurtuluş savaşlarında dünyanın diğer yerlerindeki ilerici güç ve hareketlerin deneyimlerinden yararlanmışlardır. Ve Kongo devrimi, emperyalizmin zayıflamasına ne kadar katkıda bulunursa, diğer halklar da bu katkıdan o ölçüde yarar sağlayacaklardır. Başka bir deyişle Kongo devrimi sosyalizm uğrunda yürüttüğü savaş sırasında emperyalist sistemi zayıflatmakla genel anti - emperyalist savaşa hizmet etmektedir.

Sosyalist ülkelerle ilişkiler sorununa gelince, Lenin'in bir zamanlar belirttiği gibi, proletaryanın bazı gelişmiş ülkelerde başarı sağlamasıyla, ezgi altında, sömürge yönetiminde bulunan ve geri kalmış olan ülkeler kapitalist aşamayı atlayarak sosyalizme geçebilirler. Lenin'in bu tespiti doğrulanmıştır. Proletaryanın Avrupa'daki bir sıra ülkede başarıya ulaşmasından bu yana, sömürge yönetiminde yaşayan, geri kalmış olan, düne kadar çok güç ekonomik koşullar altında bulunan bazı halklar sosyalizm yoluna koyulmuşlardır.

Öyle ki sosyalist topluluğun varolması bile, Kongo halkı gibi az gelişmiş ülkeler halklarına, sosyalist topluluğun desteğiyle sosyalizm yoluna girme olanağını sağlamaktadır. Bundan dolayı kurtuluşları uğrunda savaşan ülkelerle sosyalist topluluk arasında ilişkiler kurulması son derece önemlidir. Sosyalist topluluğun varlığı ve onun desteği ulusal kurtuluş hareketinin güçlenmesini, emperyalizmin sömürdüğü ülkelerde devrimci sürecin gelişmesini sağlamaktadır. Bu alanda elde edilen başarılar ise emperyalizme vurulan yeni darbelerdir. Biz Afrika'da gitgide daha geniş ölçüde benimsenen proletarya enternasyonalizminin büyük önemini bu karşılıklı etkide görmekteyiz.

TUSTAV

Anti-Emperyalist Savaşın Gelişmesi

ALİ MALKİ

Cezayir Sosyalist Öncü Partisi

Bundan on sekiz ay önce (27 Haziran 1976) Ulusal Yasa'nın tartışılıp kabul edilmesinden sonra ülkemiz çok önemli gelişmelere tanık oldu. Politik planda, ulusal çapta işler gerçekleştirildi. Cezayir halkı 19 Kasım 1976'da Anayasa'yı onayladı. 10 Aralık 1976'da Cumhurbaşkanı ve 25 Şubat 1977'de Ulusal Halk Meclisi üyelerini seçti. Bu olaylar yoğun politik savaşlara neden oldu. Yasanın kabulünden önce olduğu gibi, kabulünden sonra da ulusal kuruculuk görevlerinin gerçekleştirilmesi sorunu etrafında verilen bu savaşların arkasında, **son çözümlemede** gelişme yolu konusunda verilen amansız ve gitgide apaçık bir biçim alan savaş yer almaktaydı. Burada Cezayir'in yenisömürgeciliğe bağımlılığa götüren kapitalist gelişme yolunu mu, yoksa bağımsızlık ve sosyalizme götüren kapitalist olmayan gelişme yolunu mu tutması sözkonusuydu.

Ulusal Yasa, özü ve kaleme alınışı açısından sosyalist perspektifli, kapitalist olmayan bir gelişme yolunun seçildiğini ortaya koydu. Bu Yasa tümüyle ve çeşitli maddeleriyle ulusal demokratik devrimin büyük görevlerini belirlemekte, onaylamakta ve benimsemektedir. Bu arada emperyalizmin, yeni sömürgeciliğin ve uluslararası kapitalizmin tehditlerine karşı bağımsızlığın güçlendirilmesi zorunluğu noktasında ısrar etmektedir. Yasa sosyalist doğrultudan, insanın insan tarafından sömürülmesine karşı savaştan, ulusun nitelik bakımından daha yüksek düzeyde birliğinden yana tutum almakta, halkımızın bu emellerini gerçekleştirecek doğal güçleri şöyle sıralamaktadır: Kentlerdeki işçiler, köy emekçileri, gençler, ilerici aydınlar, Ulusal Halk Ordusu saflarındaki ilerici subay ve erler. Ulusal Yasa 1962'den bu yana elde edilen kazanımların pekleştirilmesine yönelik bazı görevler ve ileri adımlar da belirlemektedir. Yasa'da, başta en yoksul yığınlar olmak üzere, çeşitli anti-emperyalist toplumsal katmanların emel ve istekleri geniş ölçüde yansıtılmakta; devrime zarar verme yolunda yararlanılmamak koşuluyla söz, inanç, düşünce, dolaşım özgürlüğü gibi tüm özgürlükler garanti altına alınmaktadır. Ulusal Yasa, bloksuz ülkeler ve sosyalist ülkeler başta olmak üzere, yeryüzündeki tüm anti-emperyalist güçler arasındaki dayanışmanın güçlendirilmesi için çağrıda bulunmaktadır.

Görüldüğü gibi Ulusal Yasa, bu belgeyi, birbirinden farklı nedenlerle, bazen de şu veya bu noktasıyla ilgili itirazlarda buluna-

rak tamamiyle veya kısmen destekleyen politik güç ve akımlar için bazı doğrultular ve görevler içermektedir. Yasa'nın kabulü, yeni toplum düzeninin kurulmasıyla ilgili görevler etrafında eylem birliği meydana getirilmesi uğrunda uzun süre sabırla savaş yürüten ilerici çevrelerin çabalarının sonucudur. Ulusal Yasa geniş yurtsever güçler ve akımlar arasında, en ardıcıl devrimcilerin özlemini çektikleri güçlü bağı, aksiyon platformunu oluşturmaktadır. Yasada aynı zamanda sosyalizm taraftarlarına özgü daha ileri bazı doğrultular da yer almaktadır. Böyle olsa da, bu alanda birçok teorik noksanlıklar ve tutarsızlıklar da görülmektedir. Bunlar bir yandan iktidarın çeşitli organlarındaki sağcıların yaptıkları şiddetli baskının neden olduğu konjönktürün sonuçlarıdır. Öte yandan da sosyalizmden yana olduklarını söyleyen bir kısım akımların henüz yeterli bir ideolojik olgunluğa erişmemelerinden, bazı temel sorunlarda bilimsel sosyalizmden uzaklaşmalarından ileri gelmiştir. Esasen Yasa'nın metninde, açıkça ve olumlu bir biçimde, evrimci bir nitelik taşıdığı, henüz tamamlanmadığı belirtilmekte, devrimin gerçekleştirdiği önemli ilerlemelerle, gerçekleştirilmesi gereken aynı önemdeki ilerlemeler yansıtılmaktadır.

Bütün bu nedenlerden dolayı Yasa'nın kabulünden önce ülke çapında yapılan tartışmalar son derece yoğun ve sert oldu. Bu tartışmalarda emekçiler, halk yığınları, devrimciler, ilericiler, bütün diğer yurtsever ve anti - emperyalist güçlerle, gerici, tutucu güçler arasında aktif bir politik ve ideolojik savaş yer aldı. Bu savaş sırasında gericiler devlet organlarından ve politik örgütlerden anti - demokratik amaçlarla faydalandılar. Bu güçler İslam dininin fikir ve uygulamalarını sosyalizmin fikir ve doğrultularıyla kıyaslamak, anti - komünizme ve kadınlarla ilgili peşin yargılara başvurmak yoluyla baltalamalara giriştiler; tek parti sistemini demokrasiyi ve bilimsel sosyalizm fikirlerini boğmaya eğilimli bir araç haline getirmek için her çabaya başvurdular. Bütün bunlar Yasa'nın ilerici içeriğini yozlaştırmak, Cezayir'i kapitalist olmayan gelişme yolundan, sosyalizm yolundan ayırmak için yapıldı.

Gericiliğin baskıları halkımızın devrimci kazanımlarını, Cezayir'in anti - emperyalist politikasını, ulusal bağımsızlığını ortadan kaldırmak isteyen emperyalizmle, bölgedeki gerici Arap aleminin baskıları ve çok yönlü tehditleriyle birlikte yürütüldü ve yürütülmektedir. Bütün bu tehditlerin sınıf savaşlarının gitgide yoğunlaştığı, olumlu değişimlerin birbirini izleyerek Cezayir'deki devrim sürecinin derinleşmesine elverişli nesnel ve öznel koşullar yarattığı bir zamanda yapılması bir raslantı değildir.

1977 yılı politik, ekonomik, toplumsal ve ideolojik savaşlarda önemli gelişmelere tanık oldu. Nitekim memleketimiz, ilerleme ve gelişme temeli üzerinde, bazı ekonomik ve toplumsal sorunlar ve güçlüklerle karşı karşıya kaldı. İşaretleri daha önceki yıllarda görülen bu durum gelişme çabalarının sonucuydu.

Bu temel üzerinde, grevler dahil, zaman zaman ülke çapında bazı toplumsal çatışmalar meydana geldi. Bu çatışmalar fiyatların arttığı[1], konut ve ulaşım araçları sorunlarının çetinleştiği, öğretim ve sağlık hizmetlerinin önemli ölçüde genişletilmesi ve demokratikleştirilmesi dolayısıyla yeni sorunların ortaya çıktığı dönemde patlak verdi. Emekçi yığınları yaşam düzeylerinin düşmesine karşı savaşıyorlardı. Onlar aynı zamanda devlet sektöründeki işletmelerin yeni yönetim organlarının ve sendikaların çalışmalarında demokratik ilkelerin çiğnenmesini protesto ediyorlardı. Bu protestolar ve savaşlar emekçilerin ve halk yığınlarının Ulusal Yasa'nın ilerici doğrultularının daha canlı, daha gerçekçi ve daha dinamik biçimlerde uygulanmasını istediklerini gösteriyordu.

Bu açıdan, gericilerin tüm yozlaştırma denemelerine karşın, emekçilerin bu savaşları anti - emperyalist, demokrasi ve toplumsal ilerlemeden yana bir çizgi üzerinde oluştu. Bu savaşlar, ulusal yaşamın bütün alanlarında, toprak devriminin gerçekten uygulanmasına ve işçilerin kontrola katılmalarına karşı girişilen engelleme ve baltalamaları püskürtmek için verilen savaşlarla kaynaşmış oldu. Emekçilerin eylemleri gizliden gizliye veya açıkça, bu toplumsal çatışmalara katılan ilerici güçleri bölmeye kalkışan gerici güçlerin hesaplarını altüst etti.

Daha önce belirtildiği gibi, bu savaşlar, gerek doğrultuları, gerekse ilerici yönetici çevrelerin bunların karşısındaki tutumları dolayısıyla, gericiliğin manevralarını ve uluslararası emperyalizmin komplolarını boşa çıkarmaya yöneltilecek seferberlik ve savaş için önemli bir araç, güçlü bir manivela olabilirdi.

Geçmişte verilen ve devlet cihazıyle Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin bazı bölümleri çerçevesinde sınırlı kalan savaşlardan farklı olarak, toprak devrimi[2] ve Ulusal Yasa etrafında yürütülen savaşlar birçok politik ve ideolojik konuların aydınlığa kavuşmasına yardım etmiştir. Böylelikle Cezayir'in anti - emperyalist ve ilerici doğrultusuna karşı olan çeşitli akımların daha açık bir bi-

---

[1] Tüketim maddelerinde 1976'da % 19'u aşan, 1977'de ise % 20'ye yaklaşan fiyat artışlarının başlıca nedeni gelişmiş kapitalist ülkelerden alınan güçlü enflasyondur. Diğer nedenleri ise, ulusal üretim kapasitelerinin yeterince kullanılmaması; devlet yönetim ve ekonomik organlarının yüksek masraflar karşılığında işlemesi; para dolaşımının ulusal üretime kıyasla daha büyük hızla artması; ulusal yerli sermayenin kuruculuk ve kamu hizmetleri, toptan ticaret, geniş tüketim maddeleri endüstri alanlarında spekülasyon ve kâr haddini artırmasıdır.

[2] "Cezayir'deki Toprak Devrimi", Barış ve Sosyalizm Sorunları, Sayı: 10, 1976. Toprak devrimi kırsal bölgelere daha bilinçli bir sınıf savaşını götürmüş ve emekçi köylülerle şehir emekçileri arasındaki bağlaşıklığı geliştirmiştir. Bu devrim, uygulanması için öngörülen tüm aşamalarda yoğun savaşımlara yol açmaktadır.

çimde konuşmaları gerekince, gerçek doğrultu ve amaçları tamamiyle ortaya çıkmıştır. Nitekim "özel teşebbüs" taraftarı burjuvazinin temsilcileri yayınladıkları bir bildiride, devrimin ve devlet aygıtının bazı zayıf taraflarını abartarak ve "liberal demokrasi" maskesi ardında gizlenerek toplumdaki ilerici değişikliklere, emekçi halk yığınlarından yana demokrasiye karşı muhalefetlerini ortaya koymuşlardır.

"Liberal" burjuvalar, toprak devriminden zarar görmüş büyük toprak ağaları "Müslüman Kardeşler", onların devlet aygıtına sızmış temsilcileri, ya da bağlaşıkları vb. ne kılığa bürünürlerse bürünsünler (bazen aşırı "sol"cuların diliyle bile konuşurlar) **nesnel** ve bazen de öznel olarak birbirlerine bağlı durumda ve uluslararası emperyalizmin Cezayir'e karşı çabalarına katılarak hareket etmişlerdir.

Bu koşullar altında emekçilerin yasal istekleri uğrundaki çok yönlü savaşımları, politik hava içinde derhal elverişli sonuçlar veren olumlu bir rol oynamıştır. Bu da emekçilerin bu savaş sırasında genel olarak kendi maddi ve manevi çıkarlarının korunmasını kamu sektöründeki işletmelerde durumun ve üretimin iyileştirilmesi, işçilerin yönetimin kontrolüne katılması, yurdun ve toprak devrimi vb. gibi devrimlerin kazanımlarının[3] korunmasından ayırmamalarından ileri gelmiştir. Bunun yanısıra, ilerici yönetici güçlerin, emekçilerin eylemlerinin özünü ve yasallığını gerektiği gibi kavrayamamaları dolayısıyla birçok çevrelerin otoriter yönetime gidilmesi eğilimlerine kapılmamaları da gözden kaçırılmamalıdır. Böylelikle bu güçler sağcı çevrelerin, işçilerin, komünistlerin ezilmesi için harekete geçilmesi çağrısıyla kurdukları tuzağa düşmemişlerdir.

Tüm bunlar olumlu sonuçlar doğurmuştur. Emekçilerin savaşları sadece ücretlerin artacağını (bazı hallerde artış yetersiz olmuştur) ilanını sağlamakla kalmamış, aynı zamanda devrimci demokrasinin kısıtlanmasıyla meydana gelen çok büyük tehlikeleri ve yaşanmakta olan aşamanın ana savaşı için gerekli olan seferberliğin bürokratik yolla frenlendiğini göstermiştir. Bilindiği gibi bu ana savaş, üretim güçlerinin geliştirilmesi, toplumsal ilerleme savaşıdır. Ve bu savaşta üretimin artırılması hem bir amaç, hem de emekçilerin yaşam düzeyinin yükseltilmesinde bir araç olmaktadır.

Emekçilerle ilerici güçlerin uyanıklığı, gericiliğin ardniyetlerini, yani ilericileri, emekçilerin eylemlerini yorumlamada gösterdikleri ayırıma göre parçalama planlarını altüst etmiş oldu. Cezayir Sosyalist Öncü Partisi (CSÖP) bu karmaşık durumda hem

[3] Grevden ve Cumhurbaşkanının ücretlerin artırıldığını ilan etmesinden (Eylül 1977) sonra, emekçiler çoğu kez ülkede bulunmayan ithal mallarının boşaltılması için limanlarda gönüllü ekipleri meydana getirerek ulusal çıkarlara bağlılıklarını kanıtlamışlardır.

emekçilerin, hem de ulusal kuruculuk ve ulusal demokratik devrimin çıkarlarını savunma temelinde ilerici güçlerin eylem birliğinin güçlenmesine katkıda bulundu. Parti, devlet başkanının emekçilerle memleketin karşısında duran toplumsal, ekonomik ve politik sorunlar etrafında açık ve yapıcı bir diyalog kurulması uğrundaki girişimlerini ve eylemlerini kesinlikle destekledi.

Geçen yılın Ekim ayında gazete, radyo ve televizyonda demokrasi sorunu, sendikaların, partinin ve Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin rolü, üretim, yönetim, öğretim vb. konuları üstüne geniş ve güncel bir tartışma başlatıldı.

Bu tartışmada, işçi sınıfının faaliyetinin ve bilinçli rolünün yükselmesi, devrimci demokrasinin gelişmesi ve sosyalist perspektiflere sahip olan ulusal demokratik devrimin derinleşmesi arasındaki sıkı bağlarla ilgili Leninist görüş doğrulanmıştır.

Bu da tüm devrimcilere sorumluluk yüklemekte ve ülkenin gelecekteki ilerlemesinde, sosyalizme doğru yol almasında en büyük rol oynayacak olan toplumsal güçlerin ve katmanların sorunlarının çözülmesi işine dikkatle eğilmelerini şart koşmaktadır. Bu durum aynı zamanda ülkedeki tüm faaliyetlerde, her düzeydeki devlet organlarında ve özellikle üretim için kesin savaş verilen yerlerde, ekonomik, toplumsal, politik ve kültürel alanlarda demokratik devrimin ileri adımlar atmasını zorunlu kılmaktadır. Ve nihayet eylem birliğinin güçlenmesini, Ulusal Yasa'nın ilerici doğrultularını, kuruculuk görevlerini benimseyen, bağımsızlıktan yana olan herkesin politik ve ideolojik düzeyini yükseltmesini gerektirmektedir.

Emperyalizmin tehlikeleri ne kadar daha gerçek, daha belirli, daha elle tutulur hale gelirse, eylem birliğinin güçlendirilmesi de o ölçüde zorunludur.

Uluslararası emperyalizmin ekonomik, mali, politik ve ideolojik sızma çabaları, birçok ekonomik başarıları engellemek, Cezayir'in sosyalizme yönelişini saptırmak amacıyla gitgide artmaktadır. Ve uluslararası emperyalizm bu denemelerde yerli, bölgesel ve genellikle Arap gericiliğinin desteğinden yararlanmaktadır.

Her ne kadar devlet kuruluşlarında ve ekonomik organlarda bilinçlenme bakımından adımlar atılmış olsa da, bu sızma çabalarına gerçekçi bir değer biçilmemekte, emperyalist tehlike karşısında yeterli uyanıklılık gösterilmemektedir.

Cezayir için bu tehlike son derece büyüktür, çünkü ticaretimizin, donatım ve teknoloji dışalımımızın, yabancı borçlanmalarımızın % 90'ından fazlası kapitalist ülkelerledir.

Dışsatımımızın % 95'inden fazlasını oluşturan petrol ve gaza gelince, ülkemizi Amerika Birleşik Devletleri ile Avrupa'daki kapitalist ülkelere uzun süreli (20 yıla kadar) anlaşmalar bağlamaktadır.

Şimdiye kadar sosyalist ülkelerle ve genç ulusal devletlerle ticaretimiz ancak % 10 oranına ulaşabilmiştir. Oysa bu doğal

bağlaşıklarımızla, halkımızın ve devrimimizin bu dostlarıyla karşılıklı yarara dayanan işbirliği için büyük olanaklar vardır.

Şurasını belirtmeliyiz ki, yukarıda sıralanan rakamlar emperyalist tehlikenin boyut ve içeriğini tamamiyle ortaya koymaktan uzaktır. Bu rakamlar bir yandan (bugün uygulanmakta olan gelişme stratejisi dolayısıyla) petrol ve gaz gibi maddelerin şimdiki durumda başlıca müşteri olan gelişmiş kapitalist memleketlere döviz, donatım ve yiyecek maddeleri karşılığında (eşitlikten çok uzak koşullarda) satmamızın zorunluğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçeve ve koşullar içinde, Cezayir için somut olarak tehlike, ekonomimizin emperyalizmin ve onun yerli ajanlarının planlı ve çok yönlü eylemleri karşısında aciz duruma düşmesini engelleyecek mekanizmayı (ekonomik, mali, teknolojik, politik, kültürel ve ideolojik) kullanmak ustalığına henüz erişmemiş olmamızdan ileri gelmektedir.

Etkileri hemen görülmese bile her gün bu gibi tehlikelerle karşı karşıya bulunuyoruz. Bu gibi rizikoları önlemek, etkisini azaltmak ancak emperyalizme karşı yöneltilmiş ekonomik bir stratejiyi son derece uyanık davranarak uygulamakla mümkün olabilir. Ulusal Yasa'daki ve bloksuz ülkeler hareketindeki doğrultulara göre böyle bir stratejinin, SSCB ve sosyalist topluluğun diğer ülkeleriyle, mümkün olan her alanda, karşılıklı yararlara dayanan işbirliğinin çözümleyici stratejisinin nitelik ve avantajlarını değerlendirme temeli üzerinde, en güvenilir ulusal ve uluslararası olanaklara dayanması lazımdır.

Böyle bir tutumun zorunluluğu ortadadır, çünkü 1977 yılının son üç ayında uluslararası emperyalizm Cezayir'i yıpratma politikasına hız vermiştir. Ülkemizin batı sınırlarına askeri saldırıda bulunulması[4] tehlikesi (henüz ortadan kaldırılmadığı için) ciddiyetini korumaktadır. Ülkemizin Batı Sahra halkının, kendi yazgısını belirleme hakkını ve Afrika'daki tüm anti-emperyalist hareketleri savunmasını affedemeyen emperyalizm, bu tasarıyı çeşitli yollardan desteklemektedir. Oysa Cezayir'in bu sorunun ve Magrip halklarının tüm isteklerinin Afrika Birliği Örgütü'nün ilkelerine bağlı kalınarak, barışçı yoldan çözülmesine taraftar olduğu bilinen bir şeydir.

Emperyalizmin Afrika, Arap halklarına ve Akdeniz ülkelerine karşı hazırladığı geniş plan açısından bakılınca, bu tehdit tüm açıklığıyla ortaya çıkmaktadır. Enver Sedat'ın İsrail'i ziyareti bu planın bir bölümüdür. Bu ziyaretle Cenevre Konferansı'nın baltalanması, İsrail'le Mısır arasında ayrı bir barış anlaşması denemesinde bulunularak, Filistin halkının arkadan vurulması, emperyalizme ve siyonizme karşı kurulmuş ortak Arap cephesinin parçalanması, sosyalist ülkelerden yalıtlanması amacı güdülmekte-

---

4 Uluslararası basın organları, Cezayir'e karşı sözümona bir "takip hakkı"nın uygulanabileceği haberlerine yer vermiştir.

dir. Bu girişimin başlıca hedeflerinden birinin, bölgede ve dünyada özgürlük ve toplumsal ilerleme davalarına katkılarda bulunmasından dolayı, Cezayir ve onun ilerici düzeni olduğu apaçıktı. Fas kralının Enver Sedat'ın girişimini derhal desteklemesi de bunu göstermektedir.

Ulusal Yasa'daki devrimci doğrultuların günlük yaşama ışık tutmasını, emperyalizm tehlikesi ve ulusal kuruculuk görevleri her zamandan fazla zorunlu kılmaktadır.

Bu anlayış, şimdiye kadar, ülkenin global bilançosunda en zayıf halkayı oluşturan politik kuruluş için özellikle geçerlidir. Bu gerçeğe en yetkili çevreler gitgide daha büyük önem vermekte ve geçmişte bu görevin yerine getirilmesinde görülen olumsuz yönlere eleştiri açısından bakılmasını gerekli bulmaktadırlar.

Bu uzun süreli görev için şunlar söylenebilir: Ulusal Yasa — ilerici doğrultuları canlı olarak uygulamak suretiyle — yeni bir sürecin yolunu açabilir. Bu süreç karmaşık ve çetin de olsa, gerek geniş bir anti - emperyalist ve ilerici temel düzeyinde, gerekse sosyalist öncülüğün parti halinde örgütlenmesini ve yönetici bir rol oynamasını zorunlu sayanlar düzeyinde son derece verimli olabilir.

Bu tarihsel süreç, on beş yıldır ülkemizde ve diğer Arap ve Afrika ülkelerinde kısırlıkları iyice görülen şematik biçimler, ya da tepeden inme peşin yargılar olarak düşünülemez. Bu sürecin **dönüşsüzlüğü** garantili değildir. Vereceği sonuçlar hem ulusal devrimin sürekli başarılarına, hem de kendisine doğru yönler vermesi gereken ilerici güçlerin yeteneğine bağlıdır. Ama ne olursa olsun bu süreç toplumsal, politik ve ideolojik gerçeklerin dile getirdiği gereksinim ve doğrultularla kaynaşmalıdır.

1976 yılının Aralık ayında, Cezayir Sosyalist Öncü Partisi, Merkez Komitesi organı **Saut Aş Şaab** dergisinin 80. sayısının ekinde şunları belirtiyordu:

> «Bu sonuncular (en ardıcıl devrimciler) nerede bulunurlarsa bulunsunlar son yıllarda içinde bulunup uyarıcı ve seferber edici bir rol oynadıkları eylemde, o anın başlıca ödevlerinin bağrında olgunlaşan toplanma ve yoğunlaşmanın geçici ve esnek biçimlerini **hep birlikte** keşfetmeli ve gerçekleştirmelidir.»

Cezayir Sosyalist Öncü Partisi'nin kanısına göre yavaş yavaş kurulmasına yönelmek gereken iki çok önemli politik örgütleme biçimi şunlardır:

1) **En geniş yurtsever ve anti - emperyalist yığınların** kurtuluş, kuruculuk, gelişme, demokrasi ve toplumsal ilerleme görevleri etrafında birleşmeleri. Bu birleşme, ülkemizdeki yaşam ve gerçeklerin yapısı kendisine ne adı uygun bulursa bulsun, en iyi ifadesini **cephe faaliyetinde** bulacaktır. Önemli olan bu cephenin, geniş nitelikte olan ve ulusal çıkarlara hizmet eden bir veya birkaç görevi yerine getirenlerin tümünü kapsamasıdır.

2) Sosyalizmin bilimsel teorisine dayanan **büyük bir öncü parti** kurulması. Ancak böyle bir parti, kendi eylemleriyle ve cephenin eylemleri aracılığıyla ulusal demokratik devrimin kazanımlarını dönüşsüz hale getirebilir ve devrimin görevleriyle sosyalizm kuruculuğunu yönetebilir.

Birbirini olumlu biçimde etkileyecek olan bu iki amaca erişmek için yol alırken, Cezayir Sosyalist Öncü Partisi'nin kanısına göre geçici hedef olan, birbirinden ayrılmaz üç koşulun yerine getirilmesi gereklidir:

a) **Halk ve emekçi yığınlar hareketinin,** halkımızın tüm canlı güçlerinin, kent ve köy emekçilerinin emelleriyle ve maddi ve manevi gereksinmeleriyle ilgili ulusal ve toplumsal ilerleme etrafında toplanmalarının **günü gününe ve gitgide daha geniş ölçüde geliştirilmesi.** Bu koşul ancak toplumsal - politik örgütlerin bilinçli ve tam demokratik biçimde seferber edilmesi halinde gerçekleştirilebilir.

b) **Partinin ve Ulusal Kurtuluş Cephesinin yenileştirilmesi ve güçlendirilmesi.** Bu süreç Ulusal Yasa'daki devrimci doğrultuların Anayasa'nın verdiği görevlere uygun olarak uygulanması, gerçek bir demokratik - devrimci rolünü oynayabilmesi için gereklidir.

c) **Üçüncü koşul, nerde bulunursa bulunsunlar, sosyalist güç ve akımlarla ilgilidir.** Bu grup ve akımların, aralarındaki anlaşmazlıklara karşın, çabalarını Ulusal Yasa çerçevesinde ve elde edilmiş devrimci kazanımlar temelinde birleştirmeyi kabul etmeleri lazımdır. Bu koşul, sözkonusu grup ve akımların gerek taktik sorunlar ve günlük savaş sorunlarında, gerekse stratejik ve ideolojik sorunlarda eylem birliğine öncelik tanımalarını, daha güçlü bir birlik için çaba harcamalarını, ardıcıl yoğunlaşma ve değişmelerini (peşin biçimlerden uzak, yaratıcı tarzda) gerektirmektedir. Bunun yanısıra, devrimcilerin geniş bir politik birlik (cephe nitelikli içeriği ve perspektifleri olan) hareketine olduğu kadar, onu yönetecek olan ardıcıl bir devrimci (sosyalist öncü nitelikli içeriği ve perspektifleri olan) harekete devrimcilerin daha ardıcıl olarak **nitel** katkısını artırmayı hedef edinmektedir. Başka bir hedefi de sosyalizmin ideolojik ve organik kazanımlarını uygun biçimler altında güçlendirmek, en ardıcıl sosyalist güçler arasında savaş dayanışmasını ve deney değişimini **tek perspektif** çerçevesi içinde güçlendirmektir.

İçinde bulunduğumuz yıl birçok ağır sorunlarla yüklüdür. Cezayir'in emperyalist tehditlere göğüs germesi gerekecektir. Ülkenin bu yıl yeni bir dört yıllık planın kaleme alınmasına hazırlanması gereklidir. Bu Dört - yıllık, Cezayir'in ekonomik kalkınmada ve doğru bir gelişme stratejisini uygulamadaki kabiliyeti için bir sınav olacaktır. Yine bu yıl karmaşık sorunlar ve savaşlar sürüp giderken, çeşitli yığınsal örgütlerin kongreleri ve belki de Ulusal Kurtuluş Cephesi Partisi'nin kongresi yapılacaktır.

Ama güçlüklere karşın, daha önceki savaşlarda elde edilen kazanımlar sayesinde, devrimci sürecin devamlılığı için elverişli birsıra koşulun ortaya çıktığı ve geliştiği görülmektedir. Örneğin Trablus'ta, Enver Sedat'ın teslimiyetçi ve bölücü tutumunun olumsuz sonuçlarını gözden geçirmek üzere toplanan ilerici Arap devletleri konferansı ve başkan Bumedyen'in Arap ülkelerini, Malta'yı, Sovyetler Birliği'ni ve Yugoslavya'yı ziyareti anti - emperyalist Arap cephesinin güçlenmesine yardım etmiştir. Cumhurbaşkanının belirttiği gibi SSCB'nin Araplara karşı dostluğu :«Bağımsızlığımızı ve egemenliğimizi güçlendiren bir denge unsurudur.»

Ulusal Halk Meclisi'nin devletin dışticaret üzerindeki tekel hakkını güçlendiren bir yasayı kabulünden bir süre sonra, 22 Şubat'ta toplanan Bakanlar Kurulu şunları belirtmiştir: «Cezayir'in bazı kardeş (Arap, Afrika ve sosyalist) ülkelerle kurduğu mükemmel ilişkiler, ekonomik işbirliği ve ticaretin geliştirilmesi suretiyle sürdürülmelidir.»

Ulusal Kurtuluş Cephesi yürütme organının yeni sorumlusu, tabandaki işçilerin sendikal demokrasiye saygı göstermesi uğrundaki savaşları dolayısıyla, Emekçiler Genel Birliği (EGB) sendika merkezinin gelecek kongresiyle ilgili önemli bir demeç vermiştir. Demeçte sendikaların çalışmalarında demokratik metotların uygulanması, geçmişin olumsuz metotlarından vazgeçilmesi, emekçi yığınların yasal gereksinmelerine sıkı sıkıya bağlı olan anti - emperyalist savaşın ve kuruculuğun sürdürülmesi için gerekli seferberliğin yapılmasını kolaylaştırmak amacıyla emekçilerin gerçek sesinin işitilmesi gerektiği belirtilmektedir. Birlik ruhunun ve yapıcı tutumun ilerlemekte olduğunu tüm devrimci militanların parti içinde ve dışındaki rollerini gitgide daha iyi kavramaları gösteriyor.

Ulusal Yasa'nın ilerici hedeflerine, ilerici güçlerin geniş çapta toparlanması sonucunda çetin savaşlar verilerek ulaşılacağını gören Cezayir komünistleri, günün görevlerini yerine getirirken birlik ilkesi doğrultusunda yürümeyi sürdüreceklerdir. İşçi sınıfının ve sosyalizmin, ulusal çıkarlardan ayrı düşünülemiyecek olan çıkarlarını, konjönktürel değil, stratejik olan bağlaşıklık içinde devam ettireceklerdir. Bu bağlaşıklık halkımızın tek düşmanının emperyalizmle onun gerici destekçileri olduğunu, tek amacın bağımsız ve gönençli bir ülke yaratmak; tek aracının ise anti - emperyalist güçlerin ulusal ve uluslararası çapta eylem birliği olduğunu kabul edenler oluşturmaktadır.

TUSTAV

letine "miras bıraktığı" konutların çoğu perişan bir haldeydi. Kentlerdeki konutların % 80'i bir ya da iki katlı ahşap yapılardı. İşçiler, çalıştıkları fabrikalara ait kışla gibi yapılarda, ranzalarda yatıyorlar, aileler ise ufacık odalara sığınmak zorunda kalıyorlardı. Kaloriferden faydalanan konutlar son derece azdı. Akar suyu olanların oranı % 10'u, kanalizasyondan faydalananlarınki ise % 3'ü geçmiyordu.

Sovyetler Birliği'ndeki konut sıkıntısının diğer bir nedeni de İkinci Dünya Savaşı'nda birçok köy ve kentin yerle bir edilmesidir. Alman faşistleri 70 bin köyde 1.710 kenti yakıp yıkmışlar, konutların hemen hemen yarısını oluşturan 6 milyon konutu oturulmayacak derecede harap ederek 25 milyon insanın açıkta kalmasına sebep olmuşlardır.

Bu durumda Sovyet devletinin konut sorununu çözmek için neler yaptığını görelim. Sovyet yönetimi yıllarında ülkeye 3 milyar 200 milyon metrekare tutarında konut kazandırılmıştır. Bu amaçla uygulanan programın tarihte bir eşi yoktur. Yalnız 1966 - 1976 dönemini ele alırsak, bu süre içinde 1 milyar 200 milyon metrekare tutarında konut yapıldığını, 120 milyon vatandaşa 25 milyon konut dağıtıldığını görürüz.

Devlet tarafından yaptırılmış konutların dörtte üçü kalorifer, sıcak ve soğuk su, kanalizasyon vb. faydalanmaktadır. Yeni yapılarda ise bu oran yüzde yüzü bulmaktadır. SSCB nüfusunun 260 milyon olduğu gözönüne alınırsa, halka konut sağlama alanında bir hayli iş yapıldığı anlaşılır.

Konut koşullarının nitelik bakımından da iyileştirilmesi sorunu çözülme aşamasındadır. Harpten sonraki dönemde vatandaşa sağlanan konut yüzeyinin iki katına çıkarılması için çabalar harcanmıştır. Nitekim 1945 yılında adam başına düşen mesken yüzeyi 5,5 metrekare iken, günümüzde bu oran 12 metrekareyi bulmuştur. Böylelikle 4 kişilik bir aileye 48 metrekarelik konut düşmektedir. Her ne kadar sizin sözkonusu etiğiniz üç odalı apartıman dairesi sayılmasa da, görüldüğü gibi bu amaca doğru hızla yol alınmaktadır.[6] Daha şimdiden adam başına 14 - 16 metrekare konut sağlanması için çalışmalar yapılmaktadır.

---

[6] Bilindiği gibi son yıllarda en gelişmiş kapitalist ülkelerde konut sorunu basitleşeceği yerde, daha da ağırlaşmıştır. Kapitalizmin insanlığa aykırı karakterini şu paradoks açıkça göstermektedir: Londra'da kiraların yüksekliği yüzünden 100 bin apartıman dairesi bomboş dururken, 30 bin insan başını sokacak bir çatıdan yoksundur. Paris'te kiralanamayan 275 apartımana karşılık, 250 bin kişi en acıklı koşullar altında yaşamaktadır. Bu sorunun başka bir yönü de konut yokluğudur. İtalya'da "gecekondulara" sığınmış milyonlarca insanı barındırmak için 2 milyondan fazla apartıman dairesi gereklidir. Batı Almanya'da hâlâ bir buçuk milyon emekçi en basit sağlık koşullarına bile uygun olmayan konutlarda oturmak zorundadır. Amerika Birleşik Devletleri'nin büyük kentlerinde "getto"lardaki duruma gelince, herhalde siz bunu bizden daha iyi biliyorsunuzdur.

Görüldüğü gibi Sovyetler Birliği'nde konut sorununun çözülmesi yönünde tutulan yol budur. Konut kuruculuğunda ve kuruculuk temposunda sağlanan gelişmeler nüfus artışını bir hayli aştığı için, bu sorunun yakın bir gelecekte tam olarak çözüleceğini göstermektedir.

Buraya kadar söylenenlerden bir sonuç çıkarmak için sosyalist yaşam tarzı ile kapitalist yaşam tarzı arasındaki temel farkları gözönüne almak gerekmektedir. Sosyalizm herkesin refahı ile ilgilenmekte, herkese eşit olanaklar sağlamaktadır. Sosyalist dünya kapitalist toplumdaki çelişkilerin dışındadır. Kapitalizmde "aşırı tüketim"in yanısıra fakirlik düzeyini saptayan resmi istatistikler de vardır. Oysa sosyalist düzende bir işçiyle bir bakanın maddi durumları arasında büyük farklar yoktur. Örneğin, Sovyetler Birliği'nde uzman bir işçi 300 ruble ve daha fazla aylık alırken, bakanlıkların yöneticileri, bilimsel araştırıcılar, büyük işletmelerin müdürleri 500 ile 700 ruble arası aylık almaktadırlar. Sovyetler Birliği'nde aynı yapıda, birbirinin aynı olan apartıman dairelerinde bir işçi ve bir mühendis, bir hasta bakıcı ve bir doktor, bir öğrenci ve bir profesör yanyana oturabilirler. Dahası var. Tüketim sosyalist toplumda bir ideal olamaz. Sovyetler Birliği'nde maddi değerler insanın en yüksek emeli değildir, bunlar insanın varlığını sürdürebilmek için gerekli araç sayılırlar. Sosyalizm maddi değerleri sorumsuzca tüketen insanlar değil, geniş kültürlü, tinsel bakımdan zengin insanlar yetiştirir.

Sayın okuyucumuz, öyle sanıyoruz ki size "genelleştirme yoluna gitmeden" sunduğumuz veriler, sosyalizmin SSCB'nde ne gibi başarılar elde ettiğini anlamanıza yardım edecek niteliktedir. Bu arada Sovyetler Birliği yeni Anayasası'nın vatandaşlara ne gibi toplumsal ve ekonomik haklar tanıdığını da görmüş olacaksınız.

Parti Basını

Komünist Basının Bir Emektarı

Egemen burjuvazi tarafından komünist basının ardı arkası gelmez şekilde kovuşturulmasının ve kitlesel iletişim araçlarının tekelleştirilmesinin her türlü demokratik ya da bağımsız gazeteciliği kösteklediği gerçeğine, bu apaçık garçeğe karşı, kapitalizm koşullarında komünist bir gazetenin sürekli yayınlanması birçok bakımdan gerçekten yüreklice bir iştir. 30. yıldönümüyle, Marksizm - Leninizm'in ölümsüz fikirlerinden esinlenen Komünist Partisi'nin savaş yeteneğini simgeleştiren Venezüella KP MK organı **Tribuna Popular** gazetesi için de bu tam olarak geçerlidir.

Parti üyelerinin ve kitlelerin sevgiyle nitelendirdikleri gibi, **Tribuna**, başlığının tam altında, kendi 30 yıllık kahramanca legal ve gizli faaliyetlerinin, onu geçici olarak kapanmaya ya da günlük gazete yerine haftalık organ olarak çıkmaya zorlayan polis kovuşturma ve baskılarındaki alçalma ve yükselmelerin dokuz aşamasını dile getiren bir "9. aşama" ibaresi taşımaktadır.

Venezüella KP Birinci Kongresi'nden tam bir yıl sonra, 17 Şubat 1948'de ilk sayısı çıktığından bu yana **Tribuna Popular**, ve emperyalist petrol tekellerine karşı savaşta ulusal çıkarları dile getirmiş ve emperyalizmin ve onun ajanlarının şiddetli nefretini çekmiştir. Onlar, soğuk savaş sırasında, başarısız bir şekilde bu gazeteyi yıkmaya çalıştılar ve bu gün de, ticari ilanlar almasını engelleyerek, onu yalıtlamaya çabalıyorlar.

Bu yıllar boyunca, gazetenin bürolarına, basım atölyelerine, personele, yayımcılara ve dağıtıcılara yönelik sayısız baskı, tutuklama, arama - tarama ve silahlı saldırı olmuştur. **Tribuna Popular**'ın 30 yıllık tarihinin 15 yılı, en amansızca polis baskıları yıllarıydı. Yine de, gazete, ülkenin her yanında geniş ölçüde dağıtılmaya devam etti. Diktatörlükler döneminde (1950 - 58 ve 1962 - 69) gazete bir hükümet kararnamesiyle yasaklandığı zaman, yayımcılar ve dağıtıcılar çalışmalarını sürdürdüler ve polis onların yeraltı matbaalarını asla bulamadı.

Böylelikle, hepsi de burjuva yasallığının ikiyüzlülüğünü ve kapitalist devletin istikrarsızlığını ortaya koyan baskı ve kovuşturmalara, politik hakların ve insan haklarının ve basın özgürlüğünün böylesine kaba bir şekilde çiğnenmesine karşın, düşman, Venezüella Komünistlerinin gazetesini susturamadı. Her zaman olduğu gibi bugün de, o, demokrasi için çalışmaya devam ediyor ve başka hiçbir gazetenin yapmadığını yapıyor, işçi sınıfının ve bütün ulusun çıkarlarını dile getiriyor ve savunuyor. Venezüella ile sosyalist ülkeler, özellikle Küba ve Sovyetler Birliği arasındaki dostluk ve işbirliğini daha da geliştirmekte, öteki kapitalist ülkelerde işçi sınıfının ve onun Komünist öncülerinin savaşımıyla uluslararası dayanışmayı geliştirmeye ve güçlendirmeye yardım etmektedir.

Bu 32 sayfalık gazete, 40.000 tirajlı bir haftalık olarak basılıyor. 1977'de toplam 1,5 milyon tiraj yaptı ve bu yıl, gazetenin tekrar günlük hale gelmesiyle, 2 milyon tiraj umuyoruz. Bu, kendisine karşı tüm entrika ve kovuşturmaların içinden sağ salim çıkmasına yardım eden dirimselliğinin kesin bir belirtisidir. Bugün bu gazete, Latin Amerika komünist yayınları arasında gerçekten emektar bir yayındır.

Jeronimo Carrera

Lenin'in Yapıtları Irak'ta Basıldı

Irak El - Tarık el - Cedid Yayınevi, **Lenin: Basın Üzerine** başlıklı iki ciltlik bir derlemeyi Arapça olarak çıkarmıştır. Bunun çıkması, bölgedeki kimi ülkelerde geniş bir etki uyandırmıştır. Örneğin ilerici Lübnan basını, bu kitabın, farklı alanlarda savaşım yürüten ve, kitlesel iletişim araçlarıyla ilgili olanlar da içinde olmak üzere sayısız sorunlarla karşılaşan tüm devrimciler için büyük önem taşıdığını belirtmiştir.

Bu, son yıllarda Arap ülkelerinde bu konuda çıkan ilk kitaptır.

Salem Şaker

Yeni Yayınlar

■

Gine ve Kap Verde Adaları Afrika Bağımsızlık Partisi'nin (PAIGC) organı olan **Militante** başlıklı yeni bir aylık dergi Gine - Bissau başkentinde yayınlandı. Dergi esas olarak, teorik sorunları ve PAIGC'nin pratik faaliyetini ele almaktadır.

■

İtalyan Komünist Gençlik Federasyonu (FCGI), **Nuova Generazione**'nin (Yeni Kuşak) yerine **La Citta futura** (Geleceğin Kenti) başlıklı bir haftalık yayınlamaya başlamıştır. Yeni dergi genç işçi, köylü ve öğrencilerin sorunlarıyla ilgilenmektedir.

■

Arjantin'de çıkan yeni iki - aylık **Coincidencia** (Birlik) gazetesi, başlıca görevinin tüm ilerici ve demokratik güçlerin birliği için savaşmak olduğunu ilan etmektedir.

■

Benin'in Halk Devrimi Partisi Merkez Komitesi, aylık **Andoria** (Kutup Yıldızı) gazetesini yayımlamaya başlamıştır. Bu gazete Parti politikasını kitlelere açıklayacak ve, devrimci kazanımların savunulması ve barış ve sosyalizm ülkülerinin utkusu savaşımı için emekçi halkı seferber edecektir.

kısa biyografi

Leonid İlyiç

Brejnev

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri, SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı

ürün yayınları

10 lira

TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM, Divanyolu Klodfarer Cad. 38/2 Cağaloğlu - ISTANBUL

POSTAV

15 Lira